

**STATSADVOKATEN FOR SÆRLIG
ØKONOMISK KRIMINALITET**

HVIDVASKSEKRETARIATET

ÅRSBERETNING 2005

FORORD

Hvidvasksekretariatet har også for 2005 udarbejdet en offentlig tilgængelig årsberetning. Beretningen udarbejdes for første gang ikke på et trykt medie, men udelukkende elektronisk. Ligesom for 2004 findes beretningen også i en engelsk version af hensyn til de mange udenlandske samarbejdspartnere og de underretningspligtige i Danmark, der har engelsk som arbejdssprog. Årsberetningen findes både på dansk og på engelsk på www.rigsadvokaten.dk og www.politi.dk.

Årsberetningen indledes med en kort generel beskrivelse af Hvidvasksekretariatet og underretningerne. Endvidere følger eksempler på indikatorer m.v. til inspiration for de underretningspligtige. Derefter følger et afsnit med det danske konkrete arbejde i 2005 og afslutningsvist et afsnit om arbejdet i 2005 i relevante internationale fora.

Hvidvasksekretariatet vil gerne takke alle underretningspligtige for deres indsats og for det gode samarbejde. Sekretariatet vil særligt takke pengeinstitutterne for den meget ressourcekrævende indsats, de også i 2005 har ydet i forbindelse med terrorbekæmpelsen.

Henning Thiesen /

Jens Madsen

INDHOLDSFORTEGNELSE

1. GENERELT OM HVIDVASKSEKRETARIATET	4
1.1. Hvidvasksekretariatets virksomhed	4
1.2. Statsadvokaten for særlig økonomisk kriminalitets organisation m.v.	5
1.3. Det nationale samarbejde	6
1.4. Særligt om det nationale samarbejde vedrørende finansiering af terrorisme	7
2. GENERELT OM UNDERRETNINGER	9
2.1. Underretningspligtige	9
2.2. Underretningens indhold og underretningstidspunkt	11
3. HVIDVASK OG EKSEMPLER PÅ INDIKATORER OG SAGER	13
4. FINANSIERING AF TERRORISME OG EKSEMPLER PÅ INDIKATORER	16
5. AKTUELT FRA 2005	19
5.1. Underretninger og afgørelser	19
5.2. Sagseksempler fra 2005	21
5.3. Transitsager	21
5.4. Sagssamarbejde med udlandet	22
5.5. Generelle samarbejde med udlandet	23
5.6. Ny hvidvasklov	24
5.7. Forberedelse til evaluering af den danske indsats mod hvidvask og finansiering af terrorisme	24
6. ARBEJDET I INTERNATIONALE FORA I 2005	26
6.1. Interpol og Europol	26
6.2. The Baltic Sea Task Force	26
6.3. The Egmont Group	26
6.4. The Financial Action Task Force	27
6.5. Europarådet	28
6.6. EU	28
BILAG 1	
Hvidvaskloven	29
BILAG 2	
Cirkulæreskrivelse om indsendelse af oplysninger vedrørende efterforskning af sager om hvidvask	38
BILAG 3	
Medlemmer af The Egmont Group	39
BILAG 4	
Relevante Websites	40

1. GENERELT OM HVIDVASKSEKRETARIATET

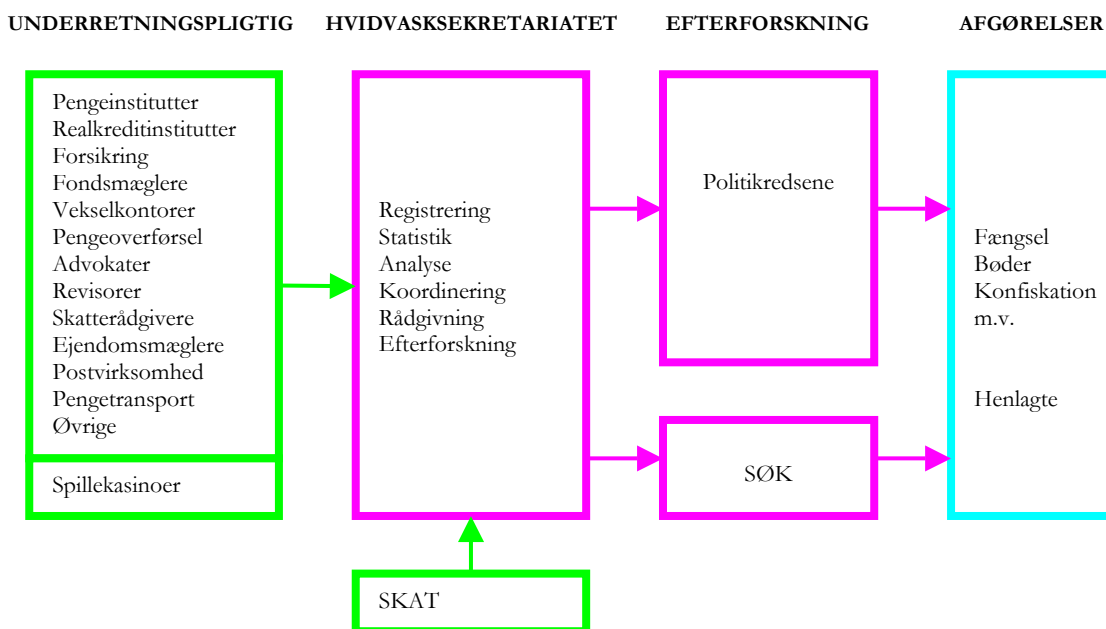
1.1. Hvidvasksekretariatets virksomhed

Danmark implementerede EUs hvidvaskdirektiv i 1993, og Hvidvasksekretariatet blev samtidig oprettet. Hvidvasksekretariatet hører under Statsadvokaten for særlig økonomisk kriminalitet (SØK). Sekretariatet er den danske FIU - Financial Intelligence Unit/finansielle efterretningsenhed.

Hvidvasksekretariatet modtager underretninger om mulig hvidvask af udbytte fra strafbare forhold eller finansiering af terrorisme fra de virksomheder og personer, der er omfattet af hvidvaskloven og kasinoloven og fra offentlige myndigheder, især SKAT.

Hvidvasksekretariatets opgave er at indsamle, registrere, videregive, koordinere og bearbejde oplysninger vedrørende hvidvask af udbytte fra strafbare forhold, og i samarbejde med Politiets Efterretningstjeneste (PET), finansiering af terrorisme. De nødvendige personaleressourcer tilpasses efter behov.

Hvidvasksekretariatet modtager underretninger om hvidvask og fremsender dem som hovedregel til den politikreds, der skal forestå efterforskningen, sammen med andre relevante oplysninger fra politiets registre, Erhvervs- og Selskabsstyrelsen og andre offentlige registre. Sekretariatet assisterer i vid udstrækning politikredsene med at indhente supplerende oplysninger via Interpol eller via andre landes FIUs. Politikredsene er forpligtede til at give Hvidvasksekretariatet tilbagemelding om, hvad behandlingen af underretningen resulterede i, så sekretariatet kan opdatere oplysningen til brug for statistikker, analyser, sagsbeskrivelser m.v.

En hvidvaskunderretning er ikke en anmeldelse, men betragtes som en almindelig oplysning om mulig kriminalitet. Det er den aktuelle politikreds, der afgør, om der skal iværksættes egentlig efterforskning. Det sker også, at en underretning kan bruges direkte i en allerede påbegyndt efterforskning.

Hvidvasksekretariatet behandler altid hvidvaskunderretninger vedrørende ”transitsager”. Disse har ingen person- eller selskabsmæssig tilknytning til Danmark. Endvidere behandler Hvidvasksekretariatet underretninger fra advokater i en overgangsperiode. Underretninger om eventuel finansiering af terrorisme behandles af Hvidvasksekretariatet i samarbejde med PET. Underretninger, der tilsyneladende vedrører sager af en karakter, der efterforskes af Statsadvokaten for særlig økonomisk kriminalitet, behandles i statsadvokatens efterforskningssektion.

1.2. Statsadvokaten for særlig økonomisk kriminalitets organisation m.v.

Statsadvokaturen for særlig økonomisk kriminalitet (SØK) blev oprettet i 1973. Den behandler sager om økonomisk kriminalitet, der har et særligt betydeligt omfang, er led i organiseret kriminalitet, er udført ved anvendelsen af særegne forretningsmetoder eller på anden måde er af særlig kvalificeret karakter. SØK er landsdækkende.

SØK er opdelt i to efterforskningssektioner, en administrativ sektion (hvor bl.a. Hvidvasksekretariatet er placeret), en kontorsektion, en assistancesektion (politimæssig bistand til politikredsens efterforskning af store økonomiske sager) og to mindre stabssektioner (IT og udvikling/drift).

Ved udgangen af 2005 bestod SØK af 23 anklagere, 54 efterforskere og 12 kontormedarbejdere m.v. Tre anklagere, syv efterforskere og en kontormedarbejder er fast knyttet til Hvidvasksekretariatet. Nogle varetager også opgaver for Informationscentralen eller for andre dele af den administrative sektion. SØKs øvrige personale bistår Hvidvasksekretariatet med sagsbehandling, analyser og bistand til afhøringer efter behov.

1.3. Det nationale samarbejde

Et tæt nationalt samarbejde vedrørende bekæmpelse af hvidvask og finansiering af terrorisme er afgørende for, at Danmark kan opnå gode resultater og i øvrigt leve op til de internationale krav, der i dag stilles på disse områder.

Justitsministeriet nedsatte i 1993 en Hvidvaskstyregruppe med repræsentanter fra Politimesterforeningen, Politidirektøren, Rigspolchefen og Statsadvokaten for særlig økonomisk kriminalitet. Hvidvaskstyregruppen mødes to gange årligt og behandler de overordnede spørgsmål vedrørende Hvidvasksekretariatets virksomhed og samspil med politikredsene og andre. SØK har endvidere etableret en kontaktmandsordning med politikredsene, der også omfatter hvidvask.

For at sikre, at Hvidvasksekretariatet i videst muligt omfang har overblik over omfanget af hvidvask i Danmark, samt for at sikre, at Hvidvasksekretariatet kan leve op til sine nationale og internationale forpligtelser vedrørende formidling af statistiske oplysninger om hvidvask m.v. udsendte Justitsministeriet den 7/3 2005 en cirkulæreskrivelse til politikredsene om indsendelse af oplysninger vedrørende efterforskning af sager om hvidvask til Hvidvasksekretariatet. Cirkulæreskrivelsen findes som bilag 2 til denne årsberetning.

Hvidvasksekretariatet har også et løbende og tæt samarbejde med andre offentlige myndigheder. Sekretariatet deltager ofte i møder med Finanstilsynet, der administrerer hvidvaskloven og har tilsyn med en stor del af de underretningspligtige. Der er ligeledes et løbende samarbejde med Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, der ud over at have selskabsoplysninger, registrerer og fører tilsyn med pengeoverførselsvirksomheder og vekselbureauer. Desudover fører Erhvervs- og Selskabsstyrelsen tilsyn med, at blandt andre revisorer og ejendomsmæglere overholder deres pligter efter hvidvaskloven. Endvidere samarbejder sekretariatet med SKAT, der ud over at have en række økonomiske oplysninger om personer og virksomheder administrerer toldlovens særlige pligt til at underrette toldmyndighederne om ind- og udførsel af kontanter m.v.

Hvad angår finansiering af terrorisme, samarbejder Hvidvasksekretariatet med PET, Udenrigsministeriet og med Erhvervs- og Byggestyrelsen, der administrerer EUs forordninger om indefrysning af terrormidler.

I visse sammenhænge er der ad hoc et bredt, tværministerielt samarbejde vedrørende hvidvask og finansiering af terrorisme. F.eks. har en arbejdsgruppe under det tværministerielle kontaktudvalg om økonomisk kriminalitet behandlet indikatorer på hvidvask til brug for offentlige myndigheder og EUs indefrysningsforordninger.

Hvidvasksekretariatet samarbejder med den private sektor som medlem af Hvidvaskgruppen i Finansrådet. Her deltager også Finanstilsynet og Erhvervs- og Byggestyrelsen, hvis spørgsmål om finansiering af terrorisme er på dagsordenen. Hvidvaskgruppen mødes to gange årligt og udveksler endvidere oplysninger elektronisk efter behov. Hvidvaskgruppen behandler bl.a. fortolkningsspørgsmål, ligesom Hvidvasksekretariatet orienterer om afgørelser, tendenser m.v. Sekretariatet har også et løbende samarbejde med Advokatsamfundet, der ifølge hvidvaskloven kan modtage underretninger fra advokater. Samarbejdet med øvrige regulerede eller interesse-repræsentanter for disse har ikke en fast karakter, men foregår på ad hoc basis.

Hvidvasksekretariatet har en særlig telefonservice for alle, som er omfattet af hvidvaskloven, hvortil de pågældende kan ringe og diskutere tvivlsspørgsmål uden at give oplysning om den konkrete sag, der giver anledning til spørgsmålet.

Et vigtigt emne i samarbejdet med Finansrådet har gennem flere år været, hvordan hvidvaskunderretningerne skal behandles. Finansrådet og Finansforbundet har rejst dette spørgsmål over for Justitsministeriet. På et møde, hvor også Statsadvokaten for særlig økonomisk kriminalitet og Politimesterforeningen deltog, var der enighed om at udsende en beskrivelse af, hvordan sagerne skal behandles i "Aktuel Orientering" fra Politimesterforeningen. Herefter blev følgende beskrivelse udsendt den 4/7 2000:

"... På den baggrund skal Politimesterforeningen henstille, at alle ved behandlingen af hvidvaskunderretninger i videst muligt omfang tager hensyn til pengeinstitutterne og medarbejderne i pengeinstitutterne.

Dette vil kunne gennemføres ved en praksis, hvorefter den kunden, der er indgivet underretning om, ikke forud for en eventuel sigtelse orienteres om, at der er indgivet en underretning. Denne fremgangsmåde udelukker naturligvis ikke, at der uden omtale af hvidvaskunderretningen afhøres om de transaktioner, der er beskrevet i underretningen, såfremt det vurderes at være nødvendigt for efterforskningen (og hvor den afhørte således indirekte kan blive opmærksom på, at der må være indgivet en hvidvaskunderretning).

Såfremt der sigtes i sagen, vil hvidvaskunderretningen være en del af straffesagens akter og følge de herom gældende regler om forsvarets og sigtedes adgang til disse."

1.4. Særligt om det nationale samarbejde vedrørende finansiering af terrorisme

Hvidvasksekretariatet har et særligt tæt samarbejde med PET vedrørende behandling af oplysningerne om finansiering af terrorisme. Samarbejdet foregår overordnet i en styregruppe, der både behandler efterforskningsager og generelle spørgsmål. Styregruppen er også det nationale kontaktpunkt for samarbejdet med Europol om bekæmpelse af finansiering af terrorisme. I det omfang der er behov for egentlig efterforskning, nedsætter styregruppen en projektgruppe med repræsentanter for både Hvidvasksekretariatet og PET. Projektgruppen efterforsker efter retningslinjer fastsat af styregruppen og orienterer med aftalte mellemrum styregruppen om resultaterne.

De generelle spørgsmål, styregruppen behandler, kan f.eks. være, hvordan man bedst orienterer forskellige grupper i befolkningen om, hvilke regler der gælder vedrørende pengeoverførselsvirksomhed og finansiering af terrorisme. Eksempelvis har interesseorganisationer, PET og SØK i samarbejde udgivet en lille pjece med navnet "Dit bidrag kan misbruges" på flere sprog. Pjecen beskriver straffelovens regler om finansiering af terrorisme og forklarer, hvordan man kan forsøge at sikre sig, at man ikke giver bidrag til velgørende formål, der reelt anvendes til finansiering af terrorisme. I marts 2006 blev færdiggjort en tilsvarende pjece for personer, der er ansvarlige for valutaveksling og pengeoverførsler. Pjecen beskriver blandt andet, hvad man skal være opmærksom på i forbindelse med donationer til velgørende formål, ligesom den beskriver, hvilke krav der stilles til vekselbureauer og pengeoverførselsvirksomheder, herunder at de skal registreres hos Erhvervs- og Selskabsstyrelsen.

En del af det nationale samarbejde vedrørende finansiering af terrorisme er knyttet til de internationale lister fra FN og EU samt offentlige eller fortrolige lister fra USA og andre lande vedrørende terrororganisationer m.v. Alle stater har pligt til at sikre, at der ikke går midler fra deres område til finansiering af terrorisme. I Danmark administreres dette konkret således, at såfremt der findes midler i det finansielle system, der tilhører personer eller organisationer, der er anført på EUs forordningslister (der ikke omfatter personer eller organisationer i EU), skal midlerne indefrysnes. Sådanne indefrysninger administreres af

Erhvervs- og Byggestyrelsen. I alle andre tilfælde beslaglægges midlerne efter de almindelige regler i retsplejeloven. Hvidvasksekretariatet, PET og Erhvervs- og Byggestyrelsen koordinerer arbejdet vedrørende listerne indbyrdes.

Alle terrorlister fordeles af Hvidvasksekretariatet til finanssektoren (hvis de er offentligt tilgængelige, eller hvis det pågældende land har godkendt det) med henblik på oplysning til Hvidvasksekretariatet, hvis der er navnesammenfald med kunder. Når der modtages oplysninger om mulig finansiering af terrorisme, tages der stilling til, om der er midler, der skal beslaglægges – hvilket kan ske straks ved telefonisk meddelelse til pengeinstituttet – samt hvilke efterforskningsmæssige tiltag, sagen giver anledning til.

Der har været tre sager i Danmark med beslaglæggelse af midler, hvoraf én sag fortsat verserer. I den verserende sag blev der den 21/12 2005 rejst tiltale mod to personer og en forening for finansiering af terrorisme og medvirken hertil i medfør af straffelovens § 114 a og § 114 b. Domsforhandling blev påbegyndt i Københavns Byret den 4/5 2006. Nærmere efterforskning i de to øvrige sager afkræftede mistanken om finansiering af terrorisme.

Desuden havde SØK i en fjerde sag indgået aftale med en forening om ikke at disponere over bankindeståender. Midlerne blev senere i 2005 frigivet til ejernes fulde dispositionsret, da efterforskningen afkræftede mistanken om finansiering af terrorisme. En del af underretningerne er fortsat genstand for efterforskning, primært med henblik på at få bedre identitetsoplysninger.

Nogle af de risikoområder opmærksomheden har været særligt rettet mod i det internationale samarbejde vedrørende bekæmpelse af finansiering af terrorisme, er pengeoverførsler uden for det almindelige banksystem og transport af kontanter m.v. over grænserne. Disse områder var derfor genstand for særlig regulering i anti-terrorlovpakken i 2002.

I hvidvaskloven blev alle former for pengeoverførselsvirksomhed reguleret. Der blev indført en pligt til registrering i SØK, hvis der ikke var tale om virksomhed, der er under tilsyn af Finanstilsynet. Senere er loven ændret, således at Erhvervs- og Selskabsstyrelsen registrerer og tillige fører tilsyn. Hvidvasksekretariatet og Erhvervs- og Selskabsstyrelsen samarbejder blandt andet om at finde frem til pengeoverførselsvirksomheder, der ikke er blevet opmærksomme på reglerne, og derfor ikke har ladet sig registrere.

I toldloven blev der i 2002 indført oplysningspligt, således at SKAT ved udrejse fra eller indrejse til Danmark skal underrettes om kontantbeløb o.l. svarende til over 15.000 EUR. SKAT fik hjemmel til at kontrollere overholdelsen heraf og kan tilbageholde beløb, der ikke er underrettet om, hvis det må frygtes, at beløbene har forbindelse til kriminalitet. Hvidvasksekretariatet modtager underretning om tilbageholdte beløb og samarbejder med SKAT på dette område. I 2005 modtog sekretariatet 38 sådanne underretninger (hvor i alt ca. 7,6 mio. kr. af de fundne midler var blevet beslaglagt).

2. GENERELT OM UNDERRETNINGER

2.1. Underretningspligtige

Følgende virksomheder har i dag underretningspligt efter hvidvaskloven af 27. februar 2006 eller spillekasinoloven:

- 1) Pengeinstitutter.
- 2) Realkreditinstitutter.
- 3) Fondsmæglerselskaber.
- 4) Investeringsforvaltningsselskaber.
- 5) Livsforsikringsselskaber og tværgående pensionskasser.
- 6) Sparevirksomheder.
- 7) Udstedere af elektroniske penge.
- 8) Forsikringsmæglere, når de formidler livsforsikring eller andre investeringsrelaterede forsikringer.
- 9) Udenlandske virksomheders filialer her i landet, der udøver virksomhed efter nr. 1-8.
- 10) Investeringsforeninger og specialforeninger, kollektive investeringsordninger, fåmandsforeninger, innovationsforeninger og hedgeforeninger.
- 11) Virksomheder og personer, der erhvervsmæssigt udøver virksomhed med valutaveksling eller overførsel af penge og andre værdier.
- 12) Øvrige virksomheder og personer, der erhvervsmæssigt udøver en eller flere af følgende aktiviteter:
 - a) Modtagelse af indlån og andre tilbagebetalingspligtige midler.
 - b) Udlånsvirksomhed, herunder bl.a.
 - forbrugerkreditter,
 - realkreditlån,
 - factoring og diskontering,
 - handelskreditter (inkl. forfajtering).
 - c) Finansiell leasing.
 - d) Betalingsformidling.
 - e) Udstedelse og administration af betalingsmidler (kreditkort, rejsechecks, bankveksler).
 - f) Sikkerhedsstillelse og garantier.
 - g) Transaktioner for egen eller kunders regning vedrørende
 - pengemarkedsinstrumenter (checks, veksler, indskudsbeviser m.v.),
 - valutamarkedet,
 - finansielle futures og optioner,
 - valuta- og renteinstrumenter samt
 - værdipapirer.
 - h) Medvirken ved emission af værdipapirer og tjenesteydelser i forbindelse hermed.
 - i) Rådgivning til virksomheder vedrørende kapitalstruktur, industristrategi og dermed beslægtede spørgsmål og rådgivning samt tjenesteydelser vedrørende sammenslutning og opkøb af virksomheder.
 - j) Pengeformidling (money broking).
 - k) Porteføljeadministration og -rådgivning.
 - l) Opbevaring og forvaltning af værdipapirer.
 - m) Boksudlejning.
- 13) Advokater, når de deltager med bistand ved planlægning eller udførelse af transaktioner for deres klienter i forbindelse med
 - a) køb og salg af fast ejendom eller virksomheder,
 - b) forvaltning af klienters penge, værdipapirer eller andre aktiver,

- c) åbning eller forvaltning af bank-, opsparings- eller værdipapirkonti,
 - d) tilvejebringelse af nødvendig kapital til oprettelse, drift eller ledelse af virksomheder,
 - e) oprettelse, drift eller ledelse af virksomheder eller
 - f) anden forretningsmæssig rådgivning.
- 14) Advokater, når de på deres klients vegne og for dennes regning foretager en finansiell transaktion eller en transaktion vedrørende fast ejendom.
 - 15) Statsautoriserede og registrerede revisorer.
 - 16) Ejendomsmæglere.
 - 17) Virksomheder og personer, der i øvrigt erhvervsmæssigt leverer samme ydelser som de i nr. 13-16 nævnte persongrupper, herunder skatterådgivere og eksterne bogholdere.
 - 18) Udbydere af tjenesteydelser til virksomheder, jfr. § 3, nr. 5, i hvidvaskloven.
 - 19) Danmarks Nationalbank, i det omfang den udøver tilsvarende virksomhed som de i nr. 1 nævnte institutter.
 - 20) Spillekasinoer

Oplysninger, der i god tro videregives til politiet i forbindelse med en underretning, betragtes ikke som brud på en eventuel tavshedspligt og medfører ikke ansvarspådragelse.

De underretningspligtige skal i en række tilfælde kræve identitetsoplysninger og opbevare disse samt oplysninger om transaktionerne.

Hvidvasksekretariatet modtager også underretninger fra offentlige myndigheder, især SKAT. SKAT har i 1993 og på ny i 2000 udsendt cirkulæreskrivelser til de statslige told- og skattemyndigheder og til kommunerne om underretning ved mistanke om hvidvask.

Vekselkontorer har været underretningspligtige siden 1993, såfremt veksling udgjorde virksomhedens hovedaktivitet, men ved anti-terrorlovpakken i 2002 blev reguleringen udvidet til at gælde alle vekselkontorer, d.v.s. også f.eks. rejsebureauers, hotellers og færgers vekselvirksomhed.

Tilsvarende blev al pengeoverførselsvirksomhed reguleret i 2002. Reguleringen omfatter således de almindelig kendte pengeoverførselssystemer som f.eks. Western Union og MoneyGram. Den omfatter også andre former for pengeoverførsler.

Der lægges i internationale fora – især i forbindelse med finansiering af terrorisme – vægt på, at alternative pengeoverførselssystemer (Alternative Remittance Systems eller ARS) ikke kan misbruges til hvidvask eller finansiering af terrorisme, og man forsøger at hjælpe hinanden med oplysninger, hvis man bliver bekendt med, hvem i et andet land der udøver sådan virksomhed. Det er ikke eksistensen af sådanne systemer, der giver anledning til bekymring, men derimod det manglende kendskab til dem og dermed manglende kontrolmulighed.

Alternative Remittance Systems (ARS)

En række ARS er knyttet til bestemte etniske grupper eller lande og har et særligt navn, f.eks. Hundi, Hawala, Fei-Chien, Al Baracat og Chitti, selv om virksomheden grundlæggende er den samme. Også udtryk som ”underground banking” eller ”parallel banking” anvendes om ARS.

Reguleringen gælder imidlertid ikke kun systemer, der har et kendt navn, men også personer, som f.eks. bistår 20-30 mennesker med pengeoverførsler via den pågældendes egen bankkonto (en såkaldt samlekonto) og videresender pengene til en formidler i et andet land, som orienteres om modtagerkredsen.

Pengeoverførslen kan ske helt eller delvist gennem banker, med pengekurierer, ved udveksling af fordringer, ved over- eller underfaktorering af varer m.v. I en dansk sag overførtes eksempelvis pengene (via bank eller med kurer) til London, men den videre overførsel til Pakistan skete ved udveksling af fordringer.

Det centrale i alle systemerne er, at man indbetaler penge til en person i sit opholdsland og giver besked om, hvem der er modtager i et andet land. Den person, man har rettet henvendelse til, sørger så gennem sine kontakter for, at pengene når den ønskede modtager.

2.2. Underretningens indhold og underretningstidspunkt

Det karakteristiske for en underretning er, at den underrettende har fået mistanke om, at der kan være tale om hvidvask eller finansiering af terrorisme. Hvis mistanken ikke kan afkræftes, er der er pligt til at underrette. Der er således normalt ikke tale om, at den underrettende har en bestyrket mistanke eller har en mistanke, der vedrører en bestemt kriminalitetsform. Der findes i hvidvaskloven ikke særlige formkrav til underretningens udformning. Det er imidlertid klart, at underretningen skal indeholde så mange oplysninger, at det er muligt for Hvidvasksekretariatet at gå videre med sagen. Det betyder, at involverede personer og selskaber skal identificeres. Ligeledes skal mistanken beskrives, hvilket normalt vil betyde, at relevante transaktioner og eventuelt kontoforhold skal nævnes. Finansrådet har udarbejdet en standardformular, som Finansrådets medlemmer kan benytte sig af.

Ved hvidvask indtræder underretningspligten efter hvidvaskloven ved mistanke om, at der kan være tale om udbytte fra overtrædelse af straffeloven. I praksis bliver det mere et spørgsmål om at reagere på, at noget i et kundeforhold er atypisk. Dette blev også udtrykt i bemærkningerne i lovforslaget til hvidvaskloven, der – ud over at nævne nogle specifikke indikatorer – udtrykte det således:

”Der vil være situationer, hvor det vil være vanskeligt for den enkelte ansatte at bedømme, om en transaktion indebærer hvidvaskning af penge.

Det er imidlertid ikke hensigten, at den enkelte medarbejder skal foretage en vurdering af, hvilken underliggende kriminalitet, der gør sig gældende. En sådan vurdering vil forudsætte juridisk (strafferetlig) sagkundskab og vil herudover falde væsentligt uden for de opgaver og funktioner, medarbejdere i finansielle institutter varetager.

En mistanke og eventuel indgivelse af anmeldelse skal basere sig på vurderinger i den konkrete situation af handlingernes karakter og forskellighed fra normale kundehandlinger, fortællinger og andre særegne, atypiske forhold hos kunden, der samlet leder opmærksomheden hen på et eventuelt forsøg på tilsløring af midlernes oprindelse, der må formodes at have en kriminel karakter.”

Ved finansiering af terrorisme indtræder underretningspligten, hvis der opstår mistanke (f.eks. på grund af navnesammenfald med terrorlister) om, at dette er formålet, uanset om de aktuelle midler menes at stamme fra ulovlig eller lovlig virksomhed.

For så vidt angår underretningspligten ved mistanke om hvidvask, følger det af hvidvasklovens § 7, stk. 3, at transaktionen skal sættes i bero, indtil Statsadvokaten for særlig økonomisk kriminalitet er underrettet, hvis mistanken ikke kan afkræftes. I tilfælde,

hvor det ikke forekommer muligt at undlade at gennemføre transaktionen, eller en sådan undladelse synes at kunne skade efterforskningen, sker underretningen umiddelbart efter gennemførelsen af transaktionen.

En sådan mulighed for gennemførelse af transaktionen trods en mistanke findes ikke, hvis mistanken relaterer sig til finansiering af terrorisme. Her følger det af hvidvasklovens § 7, stk. 4, at der kun må gennemføres transaktioner fra den aktuelle konto eller person efter aftale med Statsadvokaten for særlig økonomisk kriminalitet. Hvidvasksekretariatet kan derfor kontaktes døgnet rundt.

Underretningen til Hvidvasksekretariatet sker i de fleste tilfælde direkte. Advokater kan dog vælge at underrette via Advokatsamfundet. For så vidt angår spillekasinoer foretages underretning via en særlig kontrollant. Underretning gives til det stedlige politi eller til Statsadvokaten for særlig økonomisk kriminalitet. Gives underretningen til det stedlige politi forudsættes det, at politiet underretter Statsadvokaten for særlig økonomisk kriminalitet om enhver underretning om mistanke om hvidvask af penge eller finansiering af terrorisme.

3. HVIDVASK OG EKSEMPLER PÅ INDIKATORER OG SAGER

Hvidvask defineres i hvidvaskloven som konvertering, overførsel, erhvervelse, besiddelse eller anden anvendelse af formuegoder eller fortidelse eller tilsløring af deres art, oprindelse, lokalisering, bevægelser og ejerforhold samt forsøg herpå eller medvirken hertil med viden eller formodning om, at formuegoderne stammer fra overtrædelse af straffeloven. Loven omfatter også den, der har begået den kriminalitet, udbyttet hidrører fra.

Hvidvask er strafferetligt dækket af straffelovens § 290 om hæleri, der vedrører udbytte fra alle strafbare forhold. Den strafferetlige regulering omfatter ikke den, der har begået den kriminalitet, udbyttet hidrører fra.

Hvidvask nævnes ofte i forbindelse med narkotikakriminalitet, fordi det oprindeligt var den form for kriminalitet, man forsøgte at bekæmpe ved hjælp af hvidvaskregulering. I dag vedrører reguleringen alle former for alvorligere kriminalitet. Hvis man ser på de danske underretninger, så vedrører mere end halvdelen af de afgørelser, der er knyttet til dem, økonomisk kriminalitet (herunder kriminalitet vedrørende skatter, told og afgifter).

Karakteristisk for mange typer hvidvasktransaktioner – uanset den bagvedliggende form for kriminalitet – er, at de har til formål at ændre identiteten af udbyttet, således at det på et tidspunkt kan komme til at fremstå som lovlige midler eller aktiver. Denne form for hvidvask opdeles i 3 faser:

- I. Anbringelse: Den fysiske anbringelse af udbyttet – placering i det finansielle system.
- II. Sløring: Adskille udbyttet fra dets kilde gennem komplekse finansielle transaktioner for at skjule revisionssporet og opnå anonymitet. Dette kan indebære køb og salg af værdipapirer, fast ejendom eller varer.
- III. Integrering: Tilbageførsel til gerningsmandens formuesfære i en form, hvor udbyttet er konverteret til midler, der fremstår som lovlige.

Følgende eksempler kan illustrere processen:

Anbringelse	Sløring	Integrering
Konter indbetales i bank (evt. blandet med midler fra lovlig virksomhed).	Elektronisk overførsel til udlandet (ofte ved brug af selskaber uden reel aktivitet, eller midlerne maskeres som udbytte fra lovlige forretninger).	Tilbageførsel som betaling for (fiktive) lån eller betaling af (fiktive) fakturaer.
Konter føres ud af landet.	Konter indsættes i en bank i udlandet.	Et kompliceret net af overførsler nationalt og internationalt, der gør det næsten umuligt at spore midlernes oprindelige kilde.
Konter anvendes til køb af højværdivarer, fast ejendom eller aktiver til erhvervsvirksomhed.	Salg af de købte varer/aktiver.	Indtægt fra fast ejendom eller virksomhed, der fremstår som lovlig.

Der er tale om hvidvask fra den første fase, hvor man for eksempel flytter kontanter til et andet land eller veksler til anden valuta. Der er således ikke nødvendigvis tale om en kompliceret sløringsproces, for at man kan betragte en transaktion som hvidvask.

Der er utallige måder at hvidvaske på. Som eksempler kan nævnes:

Udbytte kan anvendes til køb af valuta, der kan overføres til offshore banker i hele verden.	Penge anbringes i udlandet og anvendes til betaling af overpris på varer.
Der bruges en række stråmænd/mellemmænd til komplicerede finansielle transaktioner.	Biler, både og fast ejendom købes kontant i stråmænds navne og lånes/lejes derefter.
Penge smugles ud af landet med kurer og hjemtages derefter som fiktive lån.	Udbytte udføres med kurer og ved overførsler i små portioner og samles på udlandskonto.

Begrebet hvidvaskindikatorer dækker over forskellige forhold, der er set i hvidvaskager, og som derfor kan give anledning til ekstra opmærksomhed. Mange indikatorer kan indgå i forhold, der er fuldt ud lovlige. Formålet med indikatorer er således ikke at udpege situationer, hvor der er tale om hvidvask, men at pege på situationer, hvor der kan være anledning til at være ekstra opmærksom og “tænke i hvidvaskbaner”.

Som eksempler på indikatorer kan nævnes:

TILBAGEHOLDENHED MED OPLYSNINGER

1. Uvillighed til at give identitetsoplysninger og referencer.
2. Ingen eller tøvende oplysninger om, hvor midlerne hidrører fra.
3. Uvillighed til at dokumentere, at midler som oplyst hidrører fra arv, spil m.v.
4. Långiver ved et større lån fra udlandet oplyses at ville være anonym.

PERSONEN ATYPISK

1. Lederen af en virksomhed synes helt at mangle erhvervmæssig baggrund.
2. Den tegningsberettigede i en virksomhed ledsages altid af en, der holder sig i baggrunden.
3. Den disponerende læser alt fra en seddel og kan ikke svare på supplerende spørgsmål.

ATYPISKE BETALINGER

1. Kontantbetaling af større beløb for (dyre) varer eller tjenesteydelser eller til skat, moms o.l.
2. Pludselig betaling af ikke forfalden gæld eller af for længst forfalden gæld.
3. Betaling via lande, der er atypiske i forhold til, hvad der betales for.
4. Betaling til lande, der er helt uden forbindelse med handelen eller sælger.

STORE KONTANTBELØB

1. Valutakøb for store kontantbeløb.
2. Indsættelse af mange kontantbeløb, der ikke harmonerer med den pågældendes erhverv.
3. Atypisk god omsætning i en virksomhed, hvor der ofte betales kontant.

DIVERSE

1. Tegn på, at der sker over- eller underfakturering i en virksomhed.
2. Pludselige ændringer i lande, virksomheden modtager penge fra, uden forklaring herpå.
3. Fakturering i atypisk valuta eller via atypiske mellemed.
4. Mange transaktioner med narkotikaproducerende lande, skattelylande eller lignende.
5. Indtægt fra ikke nærmere dokumenteret udenlandsk virksomhed (selskaber, konsulenthonorarer m.v.)
6. Betydelig transaktion med værdipapirer, hvor køber eller sælger er ukendt, eller hvor transaktionens størrelse, karakter eller hyppighed forekommer usædvanlig.

Ovenstående er kun udvalgte eksempler, og der kan være stor forskel på, hvilke indikatorer der har relevans for de forskellige grupper af underretningspligtige.

Sager, hvor udbytte er hvidvasket eller forsøgt hvidvasket, kan være lige så forskellige som alle andre straffesager. I mange sager sker opdagelsen allerede, når den, der har begået en eller anden form for kriminalitet, vil veksle, indsætte eller overføre udbyttet. I andre opdages det først senere, som tilfældet var i følgende to udenlandske sager, hvor professionelle rådgivere i begge tilfælde medvirkede til eller blev brugt til at hvidvaske udbyttet:

- Beløb på mere end i alt USD 2 mio. blev overført fra land A til land B i små portioner af flere forskellige personer. Beløbet var udbytte fra indsmugling af 24 kilo kokain foretaget af et narkotikasyndikat. Syndikatet brugte en revisor til at åbne bankkonti og oprette selskaber. Revisoren ydede også finansiell rådgivning til syndikatet. Et advokatfirma blev også brugt af syndikatet. Advokatfirmaet købte finansielle instrumenter fra flere forskellige banker for udbyttet og brugte disse til at købe fast ejendom i land B. Forinden havde de finansielle instrumenter været placeret på advokatfirmaets konti. Advokaterne medvirkede også til at oprette trusts og selskaber.
- En direktør for flere industrivirksomheder begik underslæb for flere mio. USD og overførte udbyttet til off shore selskaber. En del af udbyttet blev investeret i fast ejendom. Desuden blev ejendomsinvesteringsselskaber, ledet af medskyldige til direktøren, etableret. Der blev til dette formål også optaget lån, som blev blandet med det kriminelle udbytte. Både revisorer og advokater assisterede ved optagelse af lånene og ved etableringen af ejendomsinvesteringsselskaberne, ligesom de efterfølgende deltog i ledelsen af selskaberne.

Det er ikke en forudsætning for at dømmes for hæleri (hvidvask), at det konstateres, hvilken kriminalitet udbyttet hidrører fra, men der skal selvfølgelig være oplysninger, der viser, at der må antages at være tale om udbytte. Som eksempel på en sådan sag kan nævnes følgende:

- T blev dømt for forsøg på groft hæleri ved gennem transport af kontanter, indestående på bankkonti i Danmark og udlandet og gennem opbevaring at have forsøgt at hvidvaske nedenstående beløb, der måtte antages at være udbytte fra strafbare forhold, hvilket T, der skulle have en betydelig provision, vidste eller bestemt formodede.

Ca. 65.000 USD blev af X via en bank i Peru indsat på Ts danske konto, og ca. 90.000 USD, blev fremsendt til Ts danske konto fra en bank i Letland. Beløbene skulle videreformidles gennem mellemmænd, bl.a. Y fra England, som T skulle mødes med i Kastrup lufthavn for at overgive ham 73.000 USD, hvilket blev forhindret ved, at T blev anholdt.

T forberedte rejse til Tyskland, hvor han skulle modtage ca. 85.000 EUR fra en person, hvorefter T skulle videreovergive pengene til andre efter nærmere ordre, hvilket blev forhindret ved, at T blev anholdt. De 73.000 USD, T var i besiddelse af ved anholdelsen, blev konfiskeret.

Hvidvasksekretariatet har behandlet en del sager, hvor en række komplicerede internationale pengetransaktioner skulle sløre midlernes oprindelse. I de fleste sager var der tale om, at tilknytningen til Danmark bestod i, at der var ofre i Danmark, der havde betalt - typisk i forbindelse med investeringsbedrageri. Der er derfor normalt tale om sager, hvor sekretariatet yder retshjælp til den udenlandske myndighed. Der kan dog også være tale om, at sekretariatet selv påbegynder en bedragerisag og beslaglægger udbyttet, mens det endnu findes på en kendt konto. I sidstnævnte tilfælde kan oplysningen være modtaget fra offeret selv eller fra en udenlandsk FIU, der har fået underretning fra en bank, der indgår i transaktionerne.

Som eksempel på en sådan sag kan nævnes følgende:

- Et selskab med adresse i Spanien rettede henvendelse til europæiske investorer om investering i udenlandske aktier. Betaling skete til en konto i Østrig, som 2 amerikanske statsborgere, der var bosat i Spanien, havde fuldmagt til. Der blev gennem 2 år indbetalt 43 mio. USD, der blev videreoverført til diverse såkaldte skattelylande. Bl.a. danske investorer blev kontaktet af et nyt selskab, der under påskud af kontakt med en potentiel køber tilbød køb af de aktier, der angiveligt var investeret i, til en favorabel kurs mod deponering af 250.000 USD vedrørende en (ikke eksisterende) afgift. Den ene investor betalte herefter ca. 100.000 USD til en konto i et østeuropæisk land. Hvidvasksekretariatet blev underrettet af FIUen i det østeuropæiske land, der havde indledt en hvidvaskefterforskning vedrørende anvendelsen af kontoen, og beslaglagde derefter de 100.000 USD som udbytte fra bedrageri. Sagen verserer fortsat.

I nogle sager indgår hvidvask primært som et almindeligt led i bevisførelsen. Som eksempel kan nævnes nogle sager, hvor Hvidvasksekretariatet alene har ydet praktisk bistand til indhentelse af oplysninger om pengeoverførsler:

- I en sag, hvor 6 personer blev dømt for rufferi og menneskehandel, blev der til brug i bevisførelsen vedrørende kriminalitetens omfang indhentet oplysninger om 2 personers pengeoverførsler til/modtagelse af pengeoverførsler i et østeuropæisk land.
- I en sag, hvor 2 personer blev dømt for omfattende narkotikakriminalitet, blev der indhentet oplysninger om bestemte personers overførsel af penge til udlandet. Det viste sig, at der over en periode var foretaget overførsler til bl.a. Sydamerika og Afrika.
- I en sag, hvor foreløbig 1 person er blevet dømt for bedrageri ved Internethandel og dokumentfalsk med hensyn til falske identitetskort, blev der indhentet oplysninger om pengeoverførsler, bl.a. til Østeuropa, og blandt andet fundet overførsler, hvor der var benyttet falske navne.

4. FINANSIERING AF TERRORISME OG EKSEMPLER PÅ INDIKATORER

Terrorister har brug for midler til deres aktiviteter. Finansiering af terrorister tjener derfor til direkte eller indirekte at muliggøre terrorvirksomhed. Terrorgrupper må sikre, at der er tilgængelige midler til alle deres behov, for at kunne udøve terrorvirksomhed. For at være succesfulde må terrorgrupper opbygge og vedligeholde en effektiv finansiel infrastruktur ved at udvikle finansieringskilder og metoder til at sløre forbindelsen mellem midler og de aktiviteter, som midlerne støtter.

Kilder til finansiering af terrorvirksomhed kan være ydelser fra en stat eller velhavende enkeltpersoner. Der kan også være tale om udbytte fra strafbare forhold (f.eks. narkotikahandel, røverier, smugling eller salg af forfalskede varer). Endvidere kan der være tale om penge, der indsamles til angiveligt velgørende formål, men reelt helt eller delvist er til terrorvirksomhed.

Finansiering af terrorisme er strafbart efter straffelovens § 114 a. Efter denne bestemmelse er det forbudt direkte eller indirekte at yde økonomisk støtte til, tilvejebringe eller indsamle midler til eller stille penge, andre formuegoder eller finansielle eller andre lignende ydelser til rådighed for terrorister.

Det er normalt meget vanskeligt at opdage og efterforske finansiering af terrorisme. Internationalt har man i de senere år især fokuseret på at opnå en større gennemsigtighed i systemer, der er konstateret anvendt. Det gælder f.eks. de alternative pengeoverførselssystemer (ARS, jfr. afsnit 2.1), indsamlinger til velgørende institutioner o.l. (såkaldte NPOs – Non Profit Organizations) og spørgsmålet om at medsende afsenderoplysninger ved elektroniske pengeoverførsler.

I lighed med hvidvask kan man i princippet også opdele processen vedrørende finansiering af terrorisme i tre faser:

I. Indsamling

II. Sløring/videregivelse

III. Brug

For så vidt angår fase I, er det i særlig grad potentielle bidragsydere, der skal være opmærksomme på, at man ikke uforvarende kommer til at støtte terrorformål. I pjecen "Dit bidrag kan misbruges", der blev færdiggjort i marts 2006, er det anført, at man som potentiel bidragsyder til en organisation eller et bestemt formål forud for indbetaling af et bidrag skal være nysgerrig og stille spørgsmål. Det kan være relevant at checke den indsamlede persons eller organisations samarbejdspartnere, formålsbestemmelser og ledelsesforhold. Ved tvivl bør det checkes om vedkommende person eller organisation er omfattet af EU's indefrysningsregime. Den relevante liste kan findes på PET's hjemmeside www.pet.dk.

De indikatorer, der er udarbejdet i relation til finansiering af terrorisme, relaterer sig i vidt omfang til fase II i processen, som er den fase, hvor pengeinstitutter og andre underretningspligtige typisk bliver inddraget i forbindelse med pengeoverførsler m.v. Indikatorerne er i vidt omfang identiske med hvidvaskindikatorerne.

Fra indikatorer, der er udarbejdet af medlemmerne af FATF, kan eksempelvis nævnes følgende:

KONTI

1. Åbning af en konto med oplysninger, der er vildledende eller vanskelige at verificere.
2. Flere personer, der øjensynlig er uden familie- eller forretningsmæssig forbindelse, har mulighed for at hæve på samme konto.
3. Åbning af en konto for et nyt selskab, hvor der indsættes mere end forventet sammenholdt med stifterens indtægt.

INDSÆTTELSER OG HÆVNINGER PÅ KONTI

1. En konto uden aktiviteter med et lille indestående, der pludselig modtager en eller flere indbetalinger, der følges op af daglige hævninger, til kontoen er tømt.
2. Store kontanthævninger fra en forretningskonto, hvor der normalt ikke er kontanttransaktioner.
3. Indsættelse af beløb i forskellige filialer af banken.

KUNDEN

1. Kundens arbejdsforhold (f.eks. arbejdsløs eller studerende) harmonerer ikke med modtagelse eller afsendelse af mange elektroniske pengeoverførsler eller med hævninger dagligt fra flere geografisk adskilte steder.
2. Velgørende virksomheders (NPOs) finansielle transaktioner, der synes at være uden logisk økonomisk formål, eller hvor der ikke synes at være forbindelse mellem NPOens formål og de, der er involveret i transaktionen.
3. Ikke forklarede uoverensstemmelser konstateres i forbindelse med kundens identitetsoplysninger og verifikationen heraf (f.eks. med hensyn til bopælsland, pasudstedende land, besøgte lande i henhold til passet og dokumenter, der anvendes til bekræftelse af navn, adresse og fødselsdato).

Der er også en række indikatorer med det fælles træk, at der indgår særlige geografiske områder ("locations of specific concern") i en transaktion.

5. AKTUELT FRA 2005

5.1. Underretninger og afgørelser

Tallene for lovpligtige underretninger i 2005 (samt tallene fra de 5 seneste år) er følgende:

	2001	2002	2003	2004	2005
Pengeinstitutter	205	216	176	200	201
Realkreditinstitutter	0	1	1	2	3
Forsikring og fondsmæglere**	0	0	0	0	1
Vekselkontorer	114	115	77	109	131
Pengeoverførselsvirksomheder**			17	42	105
Advokater**			6	9	6
Revisorer og Skatterådgivere**			0	0	2
Ejendomsmæglere**			0	1	0
Postvirksomhed**			1	0	0
Pengetransportvirksomhed**			0	0	0
Andre***		6	0	1	0
Spillekasinoer	0	0	2	2	1
I alt	319	338	280	366	450

** fra juni 2002

*** fra juni 2002 (i 2002 et samletal for de nye underretningspligtige).

Særligt vedrørende advokater og revisorer bemærkes, at ovennævnte tal kun vedrører underretninger i henhold til hvidvaskloven. Der modtages også oplysninger om mulige strafbare forhold fra advokater i deres egenskab af kuratorer (jfr. konkurslovens § 110) og fra revisorer vedrørende alvorlig økonomisk kriminalitet begået af ledelsesmedlemmer i tilknytning til deres hverv i virksomheden (jfr. revisorlovens § 10).

Hvidvasksekretariatet registrerer de modtagne underretningers tilknytning til lande og regioner, både hvad angår transaktionens afsender- og modtagerland og den disponerendes nationalitet. En enkelt underretning kan således give anledning til registrering under flere geografiske områder. Formålet er blandt andet at vurdere, om der er markante ændringer, der kan give anledning til yderligere undersøgelser af underretningerne vedrørende det aktuelle område.

Tallene på regionsbasis for de sidste 5 år ser således ud:

Region	2001	2002	2003	2004	2005
Vesteuropa	56	97	89	103	203
Østlandene	17	17	16	25	30
Nordamerika	8	17	14	8	17
Mellem- og Sydamerika	3	0	11	8	30
Afrika	56	37	37	23	65
Mellemøsten og Asien	119	111	104	33	126
Australien	1	1	2	2	2

Hvidvasksekretariatet registrerer på baggrund af de oplysninger, der modtages, også de underretninger, der har ført til eller er indgået i afgørelser. De følgende tal vedrører kun danske afgørelser. Der modtages kun i begrænset omfang tilbagemelding om de

underretninger, der fører til eller indgår i afgørelser i andre lande. Tallene er samlede tal fra 1994 og frem:

Afgørelsestype	Personer	Underretninger
Indenretlige afgørelser	107	102
Bødeforelæg	3	3
Administrative bøder	3	3
Andre administrative afgørelser	9	14
I alt	122	122

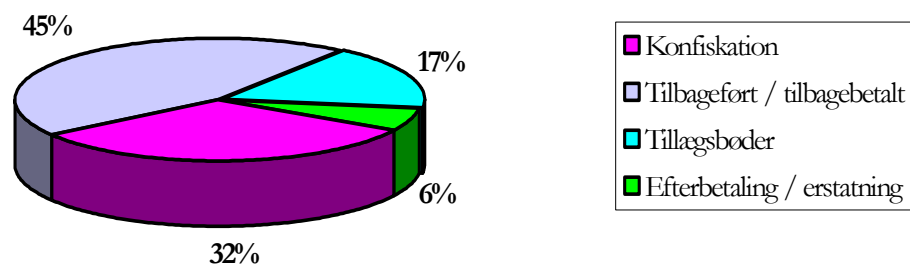
Af de modtagne underretninger har 122 således ført til danske afgørelser vedrørende 122 personer.

Ca. 4,5 % af samtlige underretninger har resulteret i danske afgørelser. Dertil kommer nogle sager, hvor efterforskningen har ført til opdagelse af kriminalitet uden direkte relationer til underretningen, samt som nævnt et ukendt antal udenlandske sager.

Afgørelserne vedrører følgende former for kriminalitet:

	Personer
Narkotika	36
Berigelse (excl. fiskalt)	43
Fiskalt (incl. straffelovens § 289)	34
Andet	9
I alt	122

I et vist omfang er berigelsen for de 122 personer konfiskeret, eller der er idømt tillægsbøder i stedet for konfiskation. Andre tillægsbøder i sagerne vedrører tilsigtet, men ikke opnået berigelse, eller de er idømt ved siden af en efterbetaling, der svarer til berigelsen. Statistikken omfatter kun inddragelse af udbytte og inkluderer derfor kun tillægsbøder, der inddrager den faktisk opnåede berigelse. I alt er ca. 199,4 mio. kr. af berigelsen konfiskeret eller på anden måde inddraget. Den procentvise fordeling ser således ud:

Hvidvasksekretariatet registrerer ud fra de modtagne oplysninger de underretninger, som har ført til eller indgår i en afgørelse. I 2005 blev der truffet afgørelse i 5 danske sager, hvor hvidvaskunderretninger indgik direkte eller indirekte.

5.2. Sagseksempler fra 2005

Som eksempler på sager fra 2005, hvori der indgik hvidvaskunderretninger, kan nævnes:

- Hvidvasksekretariatet modtog en underretning fra en bank vedrørende en regnskabschef, der overførte adskillige beløb fra virksomheden til egen konto i et andet pengeinstitut via virksomhedens homebanking system. Beløbene blev overført som gevinster. I virksomheden blev der udfærdiget og bogført falske bilag vedrørende overførslerne. I løbet af ca. et halvt år overførte regnskabschefen omkring ca. 1,5 mio. kr. Regnskabschefen erkendte underslæb. Han blev idømt fængsel i 1 år og 6 måneder.
- Hvidvasksekretariatet modtog en underretning fra en dansk bank vedrørende T, som havde en ledende stilling i en dansk virksomhed. T havde i løbet af et halvt år indløst checks på i alt ca. 1,5 mio. kr. i banken. Disse checks var udstedt til ham selv fra virksomheden. Efterforskningen viste, at T gennem en periode havde begået underslæb/dokumentfalsk overfor virksomheden, idet han selv havde udfærdiget checks på i alt ca. 5 mio. kr. Endvidere havde han begået grov skattesvig i forbindelse med underslæbet/dokumentfalsket, idet han havde manipuleret med virksomhedens årsregnskab, således at der ikke var betalt moms af ca. 28 mio. kr. T blev idømt 4 års fængsel.
- Hvidvasksekretariatet modtog en underretning fra et pengeinstitut om en kontohaver, som havde bestilt en halv million kroner til kontant udbetaling den efterfølgende dag. Der var tidligere overført store beløb til kontoen fra en virksomhed. Beløbet blev herefter hævet kontant. Hvidvaskunderretningen indgik i en sag mod T for grov momssvig (momskarrusel), skyldnersvig og bedrageri med et samlet tab eller risiko for tab på over 10 mio. kr. T erkendte sig skyldig og blev idømt 2 år og 6 måneders fængsel. Derudover blev der konfiskeret ca. en halv mio. kr.
- Hvidvasksekretariatet modtog en underretning fra et pengeinstitut vedrørende en person, som modtog overførselsindkomst, men som havde en stor omsætning på en konto. Hvidvaskunderretningen indgår i en bedragerisag, der fortsat verserer.
- I forbindelse med flere efterforskninger både i 2004 og 2005 vedrørende et større antal butik- og lommetyverier samt hævnninger fra pengeautomater efter afluring af pinkode, indhentede Hvidvasksekretariatet efter anmodning fra politikredsen oplysninger om bestemte personers overførsel af penge til bestemte landområder i Østeuropa. Sammenfaldende hermed modtog Hvidvasksekretariatet underretninger fra flere pengeoverførselsvirksomheder om overførsler til de samme områder. Oplysningerne viste, at personerne havde foretaget pengeoverførsler. Nogle havde foretaget flere overførsler på samme dag. Forskellige personer havde foretaget overførsler til samme modtager i udlandet. Disse oplysninger blev inddraget i efterforskningerne.

5.3. Transitsager

Hvidvasksekretariatet behandler alle sager, der ikke har person- eller selskabstilknytning til Danmark (transitsager). Disse sager omfatter også valutaomvekslinger foretaget af personer med midlertidigt ophold i Danmark, herunder turister m.v. I 2005 er der modtaget underretninger om 61 transitsager.

I det følgende er fordelingen på lande foretaget ud fra hovedkriterierne omkring transaktionen. Der kan være andre lande involveret, f.eks. statsborgerskab for den disponerende eller det land, hvor ejerskabet til det disponerende selskab er

hjemmehørende. Nogle af transitsagerne er på grund af transaktionernes art registreret med flere lande.

Antallet af transitsager varierer meget. Fordelingen de enkelte år ser således ud:

Region	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Vesteuropa	20	21	39	9	20	42
Østeuropa	9	4	4	3	4	4
Nordamerika	4	4	4	4	2	5
Mellem- og Sydamerika	0	0	1	1	1	7
Afrika	0	4	1	2	1	7
Mellemøsten og Asien	5	4	2	6	4	9
Australien	1	0	0	1	0	0

Som eksempler på transitsager i 2005 kan nævnes følgende:

- I august 2005 anmodede USA om beslaglæggelse af indestående på 4 konti i et dansk pengeinstitut. Kontiene tilhører 4 personer fra Balkanområdet. Disse personer er i USA mistænkt for insider handel i forbindelse med et selskabs overtagelse af et andet selskab, og indestående på de danske konti er mistænkt for at være udbytte fra denne kriminalitet. Der blev beslaglagt ca. USD 1 mio. USD og ca. EUR 350.000. Sagen verserer fortsat.
- I februar 2005 anmodede USA om beslaglæggelse af indestående på konti i samme pengeinstitut. Kontiene tilhører dels en person dels et selskab. Personen er mistænkt i USA for ulovlig pyramidespil og indestændet på kontiene er mistænkt for at være udbytte fra denne kriminalitet. Der blev beslaglagt ca. USD 500.000. Sagen verserer fortsat.
- Hvidvasksekretariatet modtog en anmodning fra U.K. om beslaglæggelse og edition af konti tilhørende en person fra vestafrika, som i U.K. er sigtet for hvidvask. Udbyttet hidrører fra korruption og bestikkelse i det vestafrikanske land, hvor personen efter det oplyste er guvernør. Personens konto i Danmark blev beslaglagt med et indestående på ca. USD 400.000. Efter det oplyste er personen nu flygtet fra U.K.

5.4. Sagssamarbejde med udlandet

Hvidvasksekretariatet modtager hvert år mange hvidvask- og/eller terrorfinansieringsforespørgsler fra udlandet og sender selv mange til udlandet. I 2005 har der i alt været 134 forespørgsler fra udlandet. Hertil kommer et betydeligt antal forespørgsler til og fra Informationscentralen i statsadvokaturen, der tillige vedrører placering af udbytte fra kriminalitet. Nogle af forespørgslerne – især vedrørende finansiering af terrorisme – har også i 2005 vedrørt et betydeligt antal personer, selskaber m.v. og har været meget ressourcekrævende.

Nogle forespørgsler fører til efterforskning i Danmark. Andre forespørgsler vedrører personer, hvor der tidligere er indgivet dansk hvidvaskunderretning, men hvor det ikke på det pågældende tidspunkt var muligt at nå videre ved politiets undersøgelser.

I andre sager opstår samarbejdet i forbindelse med Danmarks efterforskning på baggrund af en underretning, eller det opstår i forbindelse med, at flere landes FIUs modtager nationale hvidvaskunderretninger.

Det internationale samarbejde på hvidvaskområdet er meget væsentligt, fordi hvidvask i meget vidt omfang foregår grænseoverskridende. Henvendelser fra udlandet prioriteres højt, og Hvidvasksekretariatet har formuleret en målsætning om, at alle udenlandske forespørgsler besvares inden for tre arbejdsdage.

Som eksempel på udenlandske forespørgsler kan nævnes:

- En forespørgsel fra udlandet vedrørte et beløb indsat på en udenlandsk erhvervskonto, der var åbnet af en person, der viste dansk pas som legitimation. Beløbet hidrører fra en strafbar lovovertrædelse foretaget i tredjeland. Sagen verserer fortsat.
- En anden forespørgsel vedrørte en udenlandsk statsborgers omveksling af ca. 2 mio. kr. til EUR. Pengene hidrørte efter det oplyste fra bilsalg til Danmark. Den ene person var kendt fra en tidligere dansk hvidvaskunderretning. Den angivne køber af bilerne var en person uden arbejde. Han var i øvrigt ikke registreret som bilejer.
- Et andet land forespurgte på identifikation af en dansk virksomhed, som muligvis skulle modtage et større beløb fra tredjeland. Beløbet hidrører formentligt fra grov momssvig forøvet i udlandet.
- En forespørgsel fra udlandet vedrørte en dansk statsborger, som omvekslede flere kontantbeløb i forskellige valuta til anden valuta. Pågældende er kendt fra flere hvidvaskunderretninger. Oplysningerne indgår i en undersøgelse.

5.5. Generelle samarbejde med udlandet

Hvidvasksekretariatet og SØK har hvert år besøg af flere udenlandske delegationer, ligesom medarbejdere i Hvidvasksekretariatet deltager i forskellige møder m.v., herunder yder forskellige former for teknisk assistance (træning) til andre lande. Fra 2005 kan blandt andet nævnes følgende:

- Hvidvasksekretariatet deltog som ekspert i to projekter under EU's Taiex program for Tyrkiet. I oktober 2005 deltog én repræsentant fra Hvidvasksekretariatet således som foredragsholder i en konference i Ankara under emnet "financial crime". I november 2005 afholdt to repræsentanter for Hvidvasksekretariatet et seminar i Ankara for Tyrkiets FIU (Masak).
- SØK havde besøg af direktøren for det tjekkiske finanspoliti til en drøftelse af det internationale samarbejde til bekæmpelse af finansiel kriminalitet. Særligt blev drøftet tiltag vedrørende en styrket indsats i relation til sporing, beslaglæggelse og konfiskation af udbytte fra strafbare forhold.
- SØK havde besøg af en repræsentant fra Bhutan, som var på studiebesøg. Formålet med besøget i Danmark var at orientere sig om bekæmpelse af økonomisk kriminalitet og organiseringen af Hvidvasksekretariatet.
- Hvidvasksekretariatet sendte en repræsentant til et seminar i Spanien afholdt af SEPLAC, som modtager hvidvaskunderretninger i Spanien. Formålet med besøget var bl.a. at orientere sig om samarbejdet i den spanske enhed, som er organiseret under Centralbanken, samt se det elektroniske system til modtagelse af hvidvaskunderretninger.

- Hvidvasksekretariatet sendte endvidere repræsentanter til en konference i Wien om bekæmpelse af hvidvask og finansiering af terrorisme, som blev afholdt af organisationen til sikkerhed og samarbejde i Europa, OSCE.

5.6. Ny hvidvasklov

Den 9. november 2005 fremsatte økonomi- og erhvervsministeren et forslag til en ny lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask af udbytte og finansiering af terrorisme. Formålet var at implementere EU's tredje hvidvaskdirektiv fra 2005. Lovforslaget blev vedtaget den 21. februar 2006 og trådte i kraft den 1. marts 2006, jfr. bilag 1. Dele af lovforslaget er baseret på emner behandlet i betænkning nr. 1447 fra 2004 om hvidvasklovgivningen fra Justitsministeriets udvalg om økonomisk kriminalitet og datakriminalitet. I forhold til den seneste markante ændring af hvidvaskloven fra 2002, er blandt andet følgende væsentlige ændringer indeholdt i lovforslaget:

- § 2: Indeholder et forbud for forhandlere af genstande samt auktionsholdere mod at kontantbetalinger på 15.000 euro eller derover, hvad enten betalingen sker på én gang eller som flere betalinger, der ser ud til at være indbyrdes forbundet.
- § 7, stk. 1: Udvider den formelle underretningspligt fra mistanke vedrørende overtrædelser af straffeloven til mistanke vedrørende lovovertrædelser, der kan straffes med fængsel i over 1 år.
- § 9: Indeholder en pligt for Erhvervs- og Selskabsstyrelsen til at give underretning til Hvidvasksekretariatet ved mistanke om hvidvask eller finansiering af terrorisme.
- § 12, stk. 3: Indeholder en pligt for de af loven omfattede virksomheder og personer til, hvis kunden er en virksomhed, at træffe rimelige foranstaltninger for at klarlægge virksomhedens ejer- og kontrolstruktur og virksomhedens reelle ejere skal identificeres.
- § 12, stk. 5: Indeholder en pligt for de af loven omfattede virksomheder og personer til løbende overvågning af kundeforholdet.
- § 19, stk. 2: Indeholder en præcisering af pligten til identifikation af kunder hvor kunden ikke er fysisk til stede ved indledningen af kundeforholdet (non face-to-face identifikation).
- § 19, stk. 4: Indeholder en pligt for de af loven omfattede virksomheder og personer til særlige forholdsregler over for kunder som er politisk udsatte personer ("PEPs" eller "Politically Exposed Persons") i et andet land.
- § 19, stk. 5: Indeholder et forbud mod korrespondentbankforbindelser med tomme bankselskaber ("shell banks").
- § 19, stk. 6: Indeholder en pligt for de af loven omfattede virksomheder og personer til særlige forholdsregler over for produkter eller transaktioner, som kan fremme anonymitet.
- § 35: Indeholder lovhjemmel for Hvidvasksekretariatet til i visse tilfælde at give feedback til den underrettede.
- § 39, stk. 2: Giver mulighed for fængselsstraf indtil 6 måneder ved særlig grove eller omfattende forsætlige overtrædelser af hvidvaskloven.

De ovennævnte dele, der vedrører § 12, stk. 5 til § 19, stk. 6, træder dog først i kraft den 1. januar 2007.

5.7. Forberedelse til evaluering af den danske indsats mod hvidvask og finansiering af terrorisme

Den danske indsats mod hvidvask af udbytte fra strafbare forhold blev evalueret af Financial Action Task Force against Money Laundering (FATF) i 1996-1997. Efter aftale

mellem Danmark, FATF og IMF (the International Monetary Fund/den Internationale Valutafond) bliver Danmark evalueret igen i 2006 og evalueringen foretages af IMF. Evalueringsrapporten er en såkaldt Detailed Assessment Report, som er en del af en samlet evaluering af hele det finansielle system m.v. i Danmark foretaget af IMF (en såkaldt FSAP eller Financial Sector Assessment Programme).

Til brug for evalueringen har de danske myndigheder ved årsskiftet 2005/2006 afleveret en meget omfattende rapport om dansk lovgivning og praksis m.v. til IMF.

6. ARBEJDET I INTERNATIONALE FORA I 2005

6.1. Interpol og Europol

De to særlige fora for politimæssigt samarbejde – Interpol og Europol – beskæftiger sig begge med hvidvask og finansiering af terrorisme.

Hvidvasksekretariatet har i 2005 deltaget i Europols AWF (Analyst Work File) SUSTRANS, som vedrører hvidvaskunderretninger, herunder i et projekt under SUSTRANS kaldet Dragonfly, som vedrørte mistænkelige transaktioner mellem virksomheder i landene omkring Østersøen og russiske virksomheder. Projektet sluttede i januar 2006. Hvidvasksekretariatet deltager desuden i Europols AWF vedrørende terrorisme.

Oplysninger om Interpols virksomhed kan søges på www.interpol.int
Oplysninger om Eurpol findes på www.europol.eu.int

6.2. The Baltic Sea Task Force

The Baltic Sea Task Force er et samarbejdsforum for Estland, Danmark, Finland, Island, Letland, Lithauen, Norge, Polen, Rusland, Sverige og Tyskland. EU-Kommissionen, Europol og Interpol er observatører.

Der gennemføres blandt andet et betydeligt antal fælles operationer på bi- og multilateralt niveau. I øjeblikket samarbejdes der inden for følgende kriminalitetsområder:

- Narkotika
- Handel med stjålne motorkøretøjer
- Handel med kvinder
- Højt beskattede varer
- Hvidvask
- Illegal migration
- Udenlandske bander
- Miljøkriminalitet

Hvidvasksekretariatet deltager i den del af samarbejdet, der vedrører hvidvask, herunder den del, der vedrører uddannelse i/erfaringsudveksling om analysemetoder.

Yderligere informationer om dette samarbejde findes på www.balticseataaskforce.fi

6.3. The Egmont Group

Hvidvasksekretariatet er medlem af the Egmont Group, der er et samarbejdsforum for 101 FIUs, jfr. bilag 3. Det er i dag et almindeligt internationalt krav, at alle lande har en FIU med samme generelle arbejdsopgaver som Hvidvasksekretariatet. Der etableres stadig nye, der søger optagelse i the Egmont Group, hvor FIU-lederne én gang om året tager stilling til, om nye FIUs kan optages.

The Egmont Group har en række opgaver. Blandt andet bistår gruppen lande med rådgivning vedrørende etablering af FIUs, udfærdiger vejledninger om informationsudveksling og har undervisning/træning i bekæmpelse af hvidvask og

finansiering af terrorisme. Over halvdelen af de deltagende FIUs er såkaldte ”administrative FIUs”, der er placeret f.eks. under finansministerierne. Det betyder, at samarbejdet med disse ikke kan baseres på de regler, der gælder for samarbejdet mellem politiet og andre retshåndhævende myndigheder.

De deltagende FIUs har et særligt beskyttet net (the Egmont Secure Web System) til informationsudveksling.

The Egmont Group har flere arbejdsgrupper, der ser på særlige problemstillinger. I 2005 deltog repræsentanter for Hvidvasksekretariatet i arbejdet i den juridiske og den operative arbejdsgruppe.

Yderligere informationer om dette samarbejde findes på www.egmontgroup.org

6.4. The Financial Action Task Force

The Financial Action Task Force on Money Laundering (FATF) er det væsentligste norm-sættende internationale forum på området for hvidvask og finansiering af terrorisme. Disse normer udføres som rekommandationer (40 generelle og 9 specifikt terrorrelaterede). Der gennemføres i samarbejde med IMF og Verdensbanken meget omfattende evalueringer af medlemslandenes opfyldelse af kravene. Se afsnit 5.7. om forberedelsen af evalueringen af Danmark.

FATF har 33 medlemmer og har desuden en række søsterorganisationer (såkaldte FSRBs (FATF-style regional bodies)), hvorunder f.eks. Europarådets hvidvaskkomité (Moneyval-komitéen) hører, hvor der stilles tilsvarende krav til medlemmerne. Den samlede medlemskreds dækker efterhånden det meste af verden. Sydafrika har haft formandskabet for FATF for 2005-2006. Alle FSRBs og over 15 internationale organisationer m.v. (f.eks. FN, IMF, Verdensbanken, Interpol, Europol, the Egmont Group og WCO) har observatørstatus i FATF. Det tilstræbes at koordinere indsatsen i alle fora, der beskæftiger sig med hvidvask og finansiering af terrorisme.

De 40 rekommandationer blev revideret i 2003. Alle lande har siden hen arbejdet med gennemførelsen af de nye krav på området

FATF tilstræber også at identificere lande, hvis hvidvaskbekæmpelse er utilstrækkelig (“non-cooperative countries and territories” (NCCTs)). Disse lande figurerer på en særlig liste. Finanssektoren m.v. skal være særlig opmærksom på transaktioner med tilknytning til disse lande. Landene tages af listen, når deres hvidvasksystem er tilstrækkelig forbedret. Pr. 31/12 2005 var der kun to lande på listen:

- Myanmar
- Nigeria

FATF har også møder om hvidvaskmetoder (typologi-møder), hvor eksperter mødes og drøfter udviklingen m.v. Dette arbejde indgår i FATFs vurdering af, om de eksisterende standarder er tilstrækkelige. I 2005 var Brasilien vært for det årlige typologimøde, som også repræsentanter for Hvidvasksekretariatet deltog i. Emnerne var blandt andet hvidvask ved brug af nye betalingsmetoder, hvidvask gennem anvendelse af erhvervsvirksomheder og handelsrelateret hvidvask.

Rekommandationer, typologirapporter m.v. er tilgængelige på www.fatf-gafi.org

6.5. Europarådet

Europarådet har i 2005 vedtaget en ny konvention om hvidvask, ransagning, beslaglæggelse og konfiskation af udbyttet fra strafbare forhold samt om finansiering af terrorisme. Konventionen er en forsættelse af Strasbourgkonventionen om hvidvask fra 1990. Den nye konvention har til formål yderligere at forbedre det internationale samarbejde på området, og i forhold til 1990-konventionen er det blandt andet nyt at konventionen medtager forhold vedrørende FIUs, præventive foranstaltninger til bekæmpelse af terrorisme samt vedrørende finansiering af terrorisme.

Europarådet har en særlig komité – the Moneyval Committee – der er en FSRB (FATF-style regional body) for central- og østeuropæiske lande. Alle FATF-medlemmer har observatørstatus og Hvidvasksekretariatet har deltaget i flere plenummøder.

6.6. EU

I 2005 er Rådets arbejde med det 3. hvidvaskdirektiv blevet færdiggjort. Direktivet (og enkelte andre nye EU-retsakter) har især til formål at sikre en ensartet implementering i EUs medlemsstater af visse af FATFs rekommandationer fra 2003.

Hvidvasksekretariatet har i 2005 sammen med Justitsministeriet (og andre danske myndigheder) deltaget i flere Rådsmøder vedrørende direktivet.

På EU-plan er etableret en kommunikationsplatform kaldet ”FIU-net” for FIUs inden for EU. Hvidvasksekretariatet har ultimo 2005 tilmeldt sig FIU-net.

HVIDVASKLOVEN**Lov nr. 117 af 27. februar 2006 om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask af udbytte og finansiering af terrorisme.**

Vedtaget af Folketinget ved 3. behandling den 21. februar 2006

Kapitel 1
Anvendelsesområde m.v.

§ 1. Denne lov finder anvendelse på følgende virksomheder og personer:

- 1) Pengeinstitutter.
- 2) Realkreditinstitutter.
- 3) Fondsmæglerselskaber.
- 4) Investeringsforvaltningsselskaber.
- 5) Livsforsikringselskaber og tværgående pensionskasser.
- 6) Sparevirksomheder.
- 7) Udstedere af elektroniske penge.
- 8) Forsikringsmæglere, når de formidler livsforsikring eller andre investeringsrelaterede forsikringer.
- 9) Udenlandske virksomheders filialer her i landet, der udøver virksomhed efter nr. 1-8.
- 10) Investeringsforeninger og specialforeninger, kollektive investeringsordninger, fåmandsforeninger, innovationsforeninger og hedeforeninger.
- 11) Virksomheder og personer, der erhvervsmæssigt udøver virksomhed med valutaveksling eller overførsel af penge og andre værdier.
- 12) Øvrige virksomheder og personer, der erhvervsmæssigt udøver en eller flere af de i bilag 1 nævnte aktiviteter.
- 13) Advokater, når de deltager med bistand ved planlægning eller udførelse af transaktioner for deres klienter i forbindelse med
 - a) køb og salg af fast ejendom eller virksomheder,
 - b) forvaltning af klienters penge, værdipapirer eller andre aktiver,
 - c) åbning eller forvaltning af bank-, opsparings- eller værdipapirkonti,
 - d) tilvejebringelse af nødvendig kapital til oprettelse, drift eller ledelse af virksomheder,
 - e) oprettelse, drift eller ledelse af virksomheder eller
 - f) anden forretningsmæssig rådgivning.
- 14) Advokater, når de på deres klients vegne og for dennes regning foretager en finansiel transaktion eller en transaktion vedrørende fast ejendom.
- 15) Statsautoriserede og registrerede revisorer.
- 16) Ejendomsmæglere.
- 17) Virksomheder og personer, der i øvrigt erhvervsmæssigt leverer samme ydelser som de i nr. 13-16 nævnte persongrupper, herunder skatterådgivere og eksterne bogholdere.
- 18) Udbydere af tjenesteydelser til virksomheder, jf. § 3, nr. 5.
- 19) Danmarks Nationalbank, i det omfang den udøver tilsvarende virksomhed som de i nr. 1 nævnte institutter.

Stk. 2. Finanstilsynet kan fastsætte regler om, at loven ikke finder anvendelse på de i stk. 1, nr. 1-12, nævnte virksomheder eller personer i de tilfælde, hvor Kommissionen beslutter det efter artikel 40 i 3. hvidvaskdirektiv.

Kontantforbud

§ 2. Forhandlere af genstande samt auktionsholdere må ikke modtage kontantbetalinger på 100.000 kr. eller derover, hvad enten betalingen sker på én gang eller som flere betalinger, der ser ud til at være indbyrdes forbundet.

Kapitel 2
Definitioner

§ 3. I denne lov forstås ved:

- 1) Selskaber: Juridiske personer.
- 2) Virksomheder: Selskaber og andre tilsvarende retlige arrangementer.
- 3) Reguleret marked: Et marked som defineret i artikel 4 (14) i direktiv 2004/39/EF om markeder for finansielle instrumenter. Befinder markedet sig i Den Europæiske Union eller i et land, som Fællesskabet har indgået aftale med på det finansielle område, skal markedet være optaget på listen nævnt i artikel 47 i direktiv 2004/39/EF om markeder for finansielle instrumenter. Befinder markedet sig i et land uden for Den

Europæiske Union, som Fællesskabet ikke har indgået aftale med på det finansielle område, skal markedet være medlem af World Federation of Exchanges (WFE).

4) Reelle ejere: Fysiske personer, der i sidste instans ejer eller kontrollerer kunden eller den fysiske person, på hvis vegne en handling eller transaktion gennemføres, herunder:

a) Personer, der i sidste instans ejer eller kontrollerer et selskab ved direkte eller indirekte ejerskab eller kontrol over mere end 25 pct. af ejerandelene eller stemmerettighederne i selskabet, bortset fra selskaber, hvis ejerandele handles på et reguleret marked.

b) Personer, som på anden måde udøver kontrol over et selskabs ledelse.

c) Personer, som ifølge en fonds vedtægter eller på anden måde skal modtage 25 pct. eller mere af en fond eller andet lignende retligt arrangements uddelingsmidler eller andre formuegoder, hvis disse personer er kendt.

d) Den personkreds, i hvis hovedinteresse en fond eller et andet lignende retligt arrangement er blevet oprettet eller fungerer.

e) Personer, der udøver kontrol over mindst 25 pct. af en fonds eller et andet lignende retligt arrangements uddelingsmidler eller andre formuegoder.

5) Udbydere af tjenesteydelser til virksomheder: Enhver, som ikke er omfattet af § 1, stk. 1, nr. 13-15, når de erhvervsmæssigt udøver følgende virksomhed:

a) Opretter selskaber.

b) Fungerer som eller sørger for, at en anden person fungerer som ledelsesmedlem i en virksomhed eller som deltager i et interessentskab eller en tilsvarende post i andre selskaber.

c) Stiller hjem stedsadresse eller anden adresse, der på lignende vis er beregnet som kontaktadresse og dertil knyttede tjenester, til rådighed for en virksomhed.

d) Fungerer som eller sørger for, at en anden fungerer som forvalter eller administrator af en fond eller et tilsvarende retligt arrangement.

e) Fungerer som eller sørger for, at en anden fungerer som aktionær for tredjemand, medmindre denne er en virksomhed, hvis ejerandele m.v. handles på et reguleret marked.

6) Politisk udsatte personer: Personer, som har eller har haft en højerestående offentlig funktion, personer, der er knyttet til sådanne personer ved registreret partnerskab eller ægteskab, eller sådanne personers børn eller forældre og personer, der er kendt som disses nære medarbejdere.

§ 4. Ved hvidvask skal i denne lov forstås

1) uberettiget at modtage eller skaffe sig eller andre del i økonomisk udbytte, der er opnået ved en strafbar lovovertrædelse,

2) uberettiget at skjule, opbevare, transportere, hjælpe til afhændelse eller på anden måde efterfølgende virke til at sikre det økonomiske udbytte fra en strafbar lovovertrædelse eller

3) forsøg på eller medvirken til sådanne dispositioner.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 omfatter også dispositioner foretaget af den, der har begået den strafbare lovovertrædelse, som udbyttet hidrører fra.

§ 5. Ved finansiering af terrorisme skal i denne lov forstås finansiering af terrorisme som defineret i straffelovens § 114 a.

Kapitel 3

Undersøgelles- og underrettningspligt

§ 6. De af loven omfattede virksomheder og personer skal være opmærksom på kunders aktiviteter, som på grund af deres karakter særlig menes at kunne have tilknytning til hvidvask eller finansiering af terrorisme. Dette gælder især komplekse eller usædvanlig store transaktioner og alle usædvanlige transaktionsmønstre set i forhold til kunden.

Stk. 2. Formålet med de i stk. 1 nævnte transaktioner skal så vidt muligt undersøges. Resultaterne af en undersøgelse skal noteres og opbevares, jf. § 23.

§ 7. Hvis der er mistanke om, at en kundes transaktion eller henvendelse har eller har haft tilknytning til hvidvask eller finansiering af terrorisme, skal de af loven omfattede virksomheder og personer undersøge transaktionen eller henvendelsen nærmere. Hvis mistanken vedrører lovovertrædelser, der kan straffes med fængsel i over 1 år, og denne mistanke ikke kan afkræftes, skal Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet omgående underrettes.

Stk. 2. I tilfælde af mistanke som nævnt i stk. 1 kan medlemmer af Advokatsamfundet underrette sekretariatet for Advokatsamfundet, der efter en vurdering af, om der er underrettningspligt i henhold til stk. 1, straks videregiver underretningen til Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet.

Stk. 3. Hvis mistanken vedrører hvidvask og transaktionen ikke allerede er gennemført, skal den sættes i bero, til der er underrettet efter stk. 1. Hvis der underrettes efter stk. 2, skal transaktionen sættes i bero, indtil Advokatsamfundet har videregivet underretningen til Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet eller har meddelt, at underretningen efter en konkret vurdering ikke vil blive videregivet. Kan gennemførelse af transaktionen ikke undlades, eller vurderes dette at kunne skade efterforskningen, skal underretning i stedet indgives umiddelbart efter gennemførelsen, jf. dog stk. 4.

Stk. 4. Hvis mistanken vedrører finansiering af terrorisme, må der kun gennemføres transaktioner fra den aktuelle konto eller person efter aftale med Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet. Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet beslutter hurtigst muligt og senest inden udløbet af den efterfølgende bankdag efter at have modtaget underretning, hvorvidt der skal ske beslaglæggelse.

Stk. 5. Politiet kan i henhold til retsplejelovens regler forlange de oplysninger, der er nødvendige i sagen, fra de af loven omfattede virksomheder og personer.

§ 8. Advokater er undtaget fra pligten i § 7 til at indberette oplysninger, som disse modtager fra eller indhenter om en af deres klienter i forbindelse med, at de fastslår den pågældende klients retsstilling eller forsvarer eller repræsenterer denne under eller i forbindelse med en retssag, herunder rådgiver om at indlede eller undgå et sagsanlæg. Dette gælder uanset, om oplysningerne modtages før, under eller efter retssagen eller i forbindelse med, at den pågældende klients retsstilling fastslås.

Stk. 2. De i § 1, stk. 1, nr. 13-17, nævnte personer og virksomheder er, når de bistår en advokat før, under og efter en retssag eller med at fastslå en klients retsstilling, undtaget fra pligten til at indberette oplysninger i samme omfang som den advokat, de bistår, jf. stk. 1.

Stk. 3. Stk. 1 og 2 gælder endvidere sager, der føres i Landsskatteretten, og sager ved en voldgiftsret. Endvidere er revisorer, når de repræsenterer en klient i Landsskatteretten, undtaget fra pligten til at indberette oplysninger i henhold til denne lov.

Stk. 4. Stk. 1 og 2 gælder ikke, hvis bistanden ydes med henblik på hvidvask eller terrorfinansiering, eller hvis virksomheden eller personen ved, at klienten søger bistand med henblik på hvidvask eller terrorfinansiering.

§ 9. Hvis Finanstilsynet eller Erhvervs- og Selskabsstyrelsen får kendskab til forhold, der formodes at have tilknytning til hvidvask eller finansiering af terrorisme, der er omfattet af underretningspligten i § 7, underretter myndigheden Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet herom.

§ 10. Finanstilsynet kan, når det følger af Financial Action Task Forces anbefalinger, fastsætte nærmere regler om de i § 1 nævnte virksomheders og personers systematiske underretningspligt til Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet om finansielle transaktioner med usamarbejdsvillige lande i forbindelse med bekæmpelse af hvidvask eller finansiering af terrorisme. Finanstilsynet kan i den forbindelse fastsætte, at underretningen skal ske systematisk og uden, at der foreligger mistanke.

Kapitel 4 Legitimation m.v.

§ 11. De af loven omfattede virksomheder og personer skal altid kræve, at en kunde legitimerer sig, når der er mistanke om, at en transaktion har tilknytning til finansiering af terrorisme eller hvidvask, der er omfattet af underretningspligten efter § 7.

Faste kundeforhold

§ 12. De af loven omfattede virksomheder og personer skal have kendskab til deres kunder i overensstemmelse med stk. 2-8, herunder kræve, at deres kunder legitimerer sig, når der optages en forretningsmæssig forbindelse med disse, herunder når der åbnes en konto eller et depot.

Stk. 2. Hvis kunden er en fysisk person, skal legitimationen omfatte navn, adresse og cpr-nr. eller anden lignende dokumentation, hvis den pågældende ikke har et cpr-nr.

Stk. 3. Hvis kunden er en virksomhed, skal legitimationen omfatte navn, adresse, cvr-nr. eller anden lignende dokumentation, hvis virksomheden ikke har et cvr-nr. Der skal træffes rimelige foranstaltninger for at klarlægge virksomhedens ejer- og kontrolstruktur, og virksomhedens reelle ejere skal identificeres, jf. dog § 21, stk. 1, nr. 2.

Stk. 4. Der skal indhentes oplysninger om hver kundes formål med forretningsforbindelsen og det tilsigtede omfang heraf.

Stk. 5. Kundeforholdet skal løbende overvåges. Transaktioner, der gennemføres som led i kundeforholdet, skal overvåges for at sikre, at transaktionerne er i overensstemmelse med virksomhedens eller personens viden om kunden og kundens forretnings- og risikoprofil, herunder om nødvendigt midlernes oprindelse. Dokumenter, data eller andre oplysninger om kunden skal løbende ajourføres.

Stk. 6. Hvis der er tvivl om, hvorvidt tidligere indhentede oplysninger om kundens identitet er korrekte eller tilstrækkelige, skal der kræves ny legitimation som nævnt i stk. 2 og 3.

Stk. 7. De af loven omfattede virksomheder og personer kan beslutte at gennemføre legitimationsproceduren m.v. i stk. 1-5 ud fra en risikovurdering afhængig af risikoen ved den enkelte kunde eller forretningsforbindelse, produktet eller transaktionen. Virksomheden eller personen skal dog kunne godtgøre over for den myndighed, der fører tilsyn med den pågældendes overholdelse af loven, at undersøgelsens omfang er tilstrækkelig i forhold til risikoen for hvidvask og terrorfinansiering.

Stk. 8. For kundeforhold, som er etableret før denne lovs ikrafttræden, og for hvem der ikke foreligger de i stk. 1-5 nævnte oplysninger, skal der foretages legitimation og indsamling af oplysninger i henhold til stk. 1-5 på et passende tidspunkt og på grundlag af en risikovurdering.

§ 13. Legitimationsproceduren i § 12 skal afsluttes i forbindelse med etablering af kundeforholdet, dog senest inden udførelse af transaktionen. Såfremt det er nødvendigt for ikke at afbryde den normale forretningsgang, kan legitimationsproceduren ud fra en risikovurdering afsluttes i umiddelbar forlængelse af etableringen af kundeforholdet. I de i 2. pkt. nævnte tilfælde skal legitimationsproceduren dog afsluttes hurtigst muligt efter den første kontakt med kunden.

Stk. 2. Hvis kundelegitimationen ikke kan foretages i overensstemmelse med § 12, stk. 1-4, må der ikke etableres et fast kundeforhold, optages forretningsmæssig forbindelse eller udføres transaktioner for kunden. Det skal samtidig undersøges, om der skal foretages underretning efter § 7.

Stk. 3. Uanset stk. 1 kan livsforsikringselskaber og pensionskasser foretage kundelegitimationen efter etablering af kundeforholdet. Legitimationen skal dog foretages ved eller før udbetaling eller på det tidspunkt, hvor modtageren agter at udøve sin ret i henhold til policen.

Stk. 4. Stk. 2, 1. pkt., gælder ikke for advokater, når de fastslår en klients retsstilling eller forsvarer eller repræsenterer denne under eller i forbindelse med en retssag, herunder rådgiver om at indlede eller undgå et sagsanlæg. De i § 1, stk. 1, nr. 13-17, nævnte personer og virksomheder er, når de bistår en advokat i de i 1. pkt. nævnte situationer, undtaget fra kravet i stk. 2, 1. pkt., i samme omfang som den advokat, de bistår.

Lejlighedskunder

§ 14. For kunder med enkeltstående transaktioner (lejlighedskunder) skal virksomheder og personer omfattet af denne lov opfylde kravene i § 12, stk. 1-4, og § 13 for enhver transaktion på beløb, der modsvare 100.000 kr. eller derover. Kravene gælder, uanset om transaktionen udføres i en eller flere sammenhængende operationer, hvis der synes at være en indbyrdes forbindelse.

Stk. 2. Hvis transaktionens størrelse ikke kendes på det tidspunkt, hvor den påbegyndes, skal der kræves legitimation, så snart virksomheden eller personen får formodning om, at der er tale om en transaktion, som er omfattet af stk. 1.

Transaktioner for tredjemand

§ 15. Har en virksomhed eller person omfattet af denne lov viden eller formodning om, at en anden end den, de har kontakt med, er den reelle kunde, skal den reelle kundes identitet m.v. tillige kræves oplyst i overensstemmelse med § 12.

Betalingsformidling

§ 16. Betalingsformidling, der foretages uden personlig kontakt mellem afsender og betalingsformidler eller af en betalingsformidler, der ikke samtidig er kontoførende institut for afsender, skal i samtlige formidlingsled være ledsaget af oplysninger om afsender, jf. § 12, stk. 2 og stk. 3, 1. pkt.. Betalingsformidleren er ansvarlig for, at oplysningerne om afsender er tilstrækkelige og meningsfulde.

Stk. 2. Clearing- og afviklingssystemer, som gennemfører betalinger mellem de af § 1, stk. 1, nr. 1-12, omfattede virksomheder eller tilsvarende virksomheder inden for Den Europæiske Union eller et land, som Fællesskabet har indgået aftale med på det finansielle område, og systemer til afvikling af værdipapirer er dog undtaget fra kravet om afsenderidentifikation i stk. 1.

Oplysninger fra tredjemand

§ 17. De af loven omfattede virksomheder og personer kan undlade at indhente oplysningerne om en kundes identitet m.v. efter § 12, stk. 1-4, når disse oplysninger stilles til rådighed af en forsikringsmægler, jf. § 2, nr. 1, i lov om forsikringsformidling, en finansiell virksomhed, jf. § 5, nr. 1, i lov om finansiell virksomhed, eller af en udenlandsk virksomhed, der er meddelt tilladelse til at udøve den i §§ 7-11 i lov om finansiell virksomhed nævnte virksomhed i et land inden for Den Europæiske Union eller i et land, som Fællesskabet har indgået aftale med på det finansielle område. Uanset 1. pkt. er den modtagende virksomhed eller person ansvarlig for at opfylde kravene i § 12, stk. 1-4.

Stk. 2. Hvis den virksomhed, der afgiver oplysningerne i stk. 1, er meddelt tilladelse til at udøve den i §§ 7-11 i lov om finansiell virksomhed nævnte virksomhed i et land uden for Den Europæiske Union, som Fællesskabet ikke har indgået aftale med på det finansielle område, kan virksomheder og personer omfattet af loven lægge oplysninger indhentet af den pågældende virksomhed til grund, hvis virksomheden er underlagt krav om bekæmpelse af hvidvask og finansiering af terrorisme, der svarer til kravene i 3. hvidvaskdirektiv, og der føres kontrol med overholdelsen af disse krav.

Stk. 3. Stk. 1 finder ikke anvendelse over for de i stk. 2 nævnte virksomheder, såfremt Kommissionen efter artikel 40 (4) i 3. hvidvaskdirektiv beslutter at undtage det land, hvor den pågældende virksomhed har hjem sted.

§ 18. Den virksomhed, der afgiver oplysninger om en kundes identitet m.v. i medfør af § 17, skal straks stille disse oplysninger til rådighed for den modtagende virksomhed eller person omfattet af loven. Endvidere skal

virksomheden på anmodning fra den modtagende virksomhed eller person straks sende relevante identifikations- og kontroloplysninger samt anden relevant dokumentation om kundens eller den reelle ejers identitet.

Skærpede krav til legitimation m.v.

§ 19. De af loven omfattede virksomheder og personer skal ud fra en risikovurdering stille yderligere krav til legitimation af en kunde end nævnt i § 12 i de situationer, som i sig selv indebærer en øget risiko for hvidvask og terrorfinansiering. Dette betyder, at de som minimum skal opfylde kravene i stk. 2-4.

Stk. 2. Når kunden ikke har været fysisk tilstede for at legitimere sig, skal virksomheden eller personen træffe yderligere foranstaltninger for at sikre kundens rette identitet. Dette kan eksempelvis ske ved at træffe en eller flere af følgende foranstaltninger:

- 1) Sikre, at kundens identitet fastslås ved supplerende dokumentation.
- 2) Kontrollere eller verificere de udleverede dokumenter eller kræve en bekræftende attesting fra en af de i § 1, stk. 1, nr. 1-11, nævnte virksomheder eller personer.
- 3) Kræve, at den første betaling i forbindelse med transaktionerne foretages via en konto åbnet i kundens navn i et pengeinstitut.

Stk. 3. Ved grænseoverskridende korrespondentbankforbindelser med institutter fra lande uden for Den Europæiske Union, som Fællesskabet ikke har indgået aftale med på det finansielle område, skal de af loven omfattede pengeinstitutter, realkreditinstitutter og udstedere af elektroniske penge, inden der etableres nye korrespondentbankforbindelser,

- 1) indhente tilstrækkelige oplysninger om modparten til fuldt ud at forstå, hvori dens virksomhed består, og på grundlag af offentligt tilgængelige oplysninger bedømme det pågældende instituts renommé og tilsynets kvalitet,
- 2) vurdere modpartens kontrol med, at der ikke foregår hvidvask eller finansiering af terrorisme,
- 3) indhente godkendelse hos den øverste daglige ledelse og
- 4) sikre sig, at korrespondentbanken har kontrolleret kundernes identitet og løbende vurderer relevante oplysninger om de kunder, der har direkte adgang til korrespondentbankens konto hos en person eller virksomhed omfattet af denne lov, samt sikre sig, at korrespondentbanken kan levere relevante kundeoplysninger på forespørgsel fra den, som fører kontoen.

Stk. 4. De af loven omfattede virksomheder og personer skal

- 1) være i besiddelse af tilstrækkelige procedurer til at afgøre, om kunden er en politisk udsat person bosiddende i et andet land,
- 2) indhente den øverste daglige ledelses godkendelse ved etablering af forretningsforbindelser med sådanne kunder,
- 3) træffe rimelige foranstaltninger for at indhente oplysninger om formue- og indtægtskilderne, der er omfattet af forretningsforbindelsen eller transaktionen, og
- 4) løbende være opmærksomme på forretningsforbindelsen.

Stk. 5. Pengeinstitutter, realkreditinstitutter og udstedere af elektroniske penge må ikke indgå eller opretholde en korrespondentbankforbindelse med et tomt bankselskab og skal træffe rimelige foranstaltninger for at undgå forbindelse med et kreditinstitut, som er kendt for at tillade, at tomme bankselskaber anvender dets konti.

Stk. 6. Virksomheder og personer omfattet af loven skal være særlig opmærksomme på risici for hvidvask og terrorfinansiering, der kan opstå i forbindelse med produkter eller transaktioner, som kan fremme anonymitet, og træffe foranstaltninger, hvis det er nødvendigt for at forhindre, at produkterne eller transaktionerne anvendes til hvidvask og terrorfinansiering.

Undtagelse fra kravene om legitimation m.v.

§ 20. Legitimationskravet i § 12 og § 19, stk. 2, kan undlades med hensyn til følgende produkter og transaktioner:

- 1) Livsforsikrings- og pensionsaftaler, hvis den årlige præmie er på et beløb, der modsvarer 1.000 euro eller derunder, eller hvis en engangspræmie er på et beløb, der modsvarer 2.500 euro eller derunder.
- 2) Livsforsikrings- og pensionsaftaler, der indgås i medfør af en arbejdskontrakt eller den forsikredes erhvervsmæssige virksomhed, forudsat at aftalerne ikke indeholder en tilbagekøbsmulighed eller kan anvendes som sikkerhed for lån.
- 3) Livsforsikrings- og pensionsaftaler, hvor præmien eller bidraget skal debiteres på kundens konto i et pengeinstitut.
- 4) Livsforsikrings- og pensionsaftaler, der indgås i medfør af en arbejdskontrakt eller den forsikredes erhvervsmæssige virksomhed, med en begrænset tilbagekøbsmulighed, når der foretages legitimation i henhold til § 12, hvis kunden benytter tilbagekøbsmuligheden.
- 5) Elektroniske penge som defineret i § 308, stk. 1, 2. og 3. pkt., i lov om finansiell virksomhed,
 - a) hvor der for ikke genopladelige kort maksimalt kan lagres 150 euro, eller
 - b) hvor der for genopladelige kort maksimalt kan lagres op til 2.500 euro inden for et kalenderår, og hvor der maksimalt kan indløses 1.000 euro inden for et kalenderår.

Stk. 2. Uanset transaktionens størrelse eller produktets karakter skal der kræves legitimation, når der er mistanke om, at transaktionen har tilknytning til hvidvask eller finansiering af terrorisme, der er omfattet af underretningspligten i § 7.

Stk. 3. På baggrund af beslutninger fra Kommissionen kan Finanstilsynet fastsætte regler om, at andre produkter eller transaktioner kan undtages.

§ 21. Legitimationskravene i § 12 gælder ikke, når kunden er

- 1) en af de i § 1, stk. 1, nr. 1-11 og 19, nævnte virksomheder eller en tilsvarende virksomhed med hjem sted i et land inden for Den Europæiske Union eller et land, som Fællesskabet har indgået aftale med på det finansielle område omfattet af 3. hvidvaskdirektiv, eller en tilsvarende virksomhed etableret i et land uden for Den Europæiske Union, som Fællesskabet ikke har indgået aftale med på det finansielle område, og som er underlagt krav om bekæmpelse af hvidvask og finansiering af terrorisme, der svarer til de krav, der følger af 3. hvidvaskdirektiv, og der føres kontrol med overholdelsen af disse krav,
- 2) en virksomhed, hvis værdipapirer er optaget til handel på et reguleret marked, eller
- 3) en indenlandsk offentlig myndighed.

Stk. 2. Legitimationskravene i § 12 gælder ikke, når den reelle ejer har midler på en notars eller advokats klientkonto, såfremt notaren eller advokaten selv er undergivet regler svarende til denne lov. Det er en betingelse, at oplysninger om den reelle ejers identitet m.v. gøres tilgængelige for det kontoførende institut, når instituttet spørger herom.

Stk. 3. Der skal i alle tilfælde indhentes tilstrækkelig information til at fastslå, at kunden er omfattet af en af de i stk. 1 og 2 nævnte undtagelser.

Stk. 4. På baggrund af beslutninger fra Kommissionen kan Finanstilsynet fastsætte regler om, at andre virksomheder og personer kan undtages.

§ 22. Hvis det besluttes af Kommissionen, kan Finanstilsynet bestemme, at personer og virksomheder omfattet af loven ikke kan anvende undtagelsen i § 21 over for kredit- og finansieringsinstitutter eller børsnoterede virksomheder eller andre enheder fra et land uden for Den Europæiske Union, som Fællesskabet ikke har indgået aftale med på det finansielle område.

Opbevaring af identitetsoplysninger m.v.

§ 23. De af loven omfattede virksomheder og personer skal opbevare identitetsoplysninger i mindst 5 år efter, at kundeforholdet er ophørt. Kopi af legitimationsdokumenter, der er indhentet i medfør af §§ 12, 14, 18 og 19, kan opbevares.

Stk. 2. Dokumenter og registreringer vedrørende transaktioner skal opbevares, så de kan fremfindes samlet i mindst 5 år efter transaktionernes gennemførelse. Dette gælder også de i medfør af § 6, stk. 2, noterede oplysninger.

Stk. 3. Ophører virksomheden, skal den senest fungerende ledelse sørge for, at identitetsoplysninger m.v. fortsat opbevares i overensstemmelse med stk. 1 og 2. Opløses en virksomhed ved skifterettens mellemkomst, kan skifteretten beslutte, at andre end den senest fungerende ledelse skal opbevare identitetsoplysningerne m.v.

Filialer og dattervirksomheder i tredjelande

§ 24. De af lovens § 1, stk. 1, nr. 1-7 og 10-12, omfattede virksomheder skal sikre, at deres filialer og dattervirksomheder, der er etableret i lande uden for Den Europæiske Union, som Fællesskabet ikke har indgået aftale med på det finansielle område, har foranstaltninger med hensyn til kundelegitimation og opbevaring af identitetsoplysninger m.v., der svarer til kravene i 3. hvidvaskdirektiv, i det omfang landets lovgivning tillader dette.

Stk. 2. Hvis lovgivningen i det i stk. 1 nævnte land ikke tillader anvendelsen af tilsvarende foranstaltninger som nævnt i stk. 1, skal virksomheden underrette den myndighed, som påser virksomhedens overholdelse af denne lov, jf. kapitel 8. Virksomheden skal endvidere sikre sig, at risikoen for hvidvask og terrorfinansiering i filialen eller dattervirksomheden imødegås på anden vis.

Stk. 3. De i stk. 1 nævnte virksomheder skal sørge for, at deres filialer og dattervirksomheder, der er etableret i lande uden for Den Europæiske Union, som Fællesskabet ikke har indgået aftale med på det finansielle område, har skriftlige interne regler vedrørende kundelegitimation og opbevaring af registreringer svarende til kravene i § 25, stk. 1, i det omfang landets lovgivning tillader dette.

Kapitel 5

Interne regler og uddannelse m.v.

§ 25. De af loven omfattede virksomheder og personer skal udarbejde tilstrækkelige skriftlige interne regler om kundelegitimation, indberetning, opbevaring af registreringer, intern kontrol, risikovurdering, risikostyring, ledelseskontrol og kommunikation samt uddannelses- og instruktionsprogrammer for medarbejderne for at forebygge og forhindre hvidvask og terrorfinansiering.

Stk. 2. Virksomheder og personer omfattet af § 1, stk. 1, nr. 1-10, skal udpege en person på ledelsesniveau, der skal sikre, at virksomheden overholder pligterne efter denne lov.

Stk. 3. De af § 1 omfattede virksomheder og personer skal sørge for, at deres ansatte er bekendt med de pligter, som fremgår af denne lov.

Stk. 4. I ansættelsesforhold påhviler de i stk. 1 og 2 nævnte pligter arbejdsgiveren.

Stk. 5. Finanstilsynet kan fastsætte nærmere regler om de i stk. 1 nævnte krav.

Kapitel 6 Tavshedspligt og ansvar

§ 26. De underretninger og oplysninger, som virksomheder og personer omfattet af denne lov giver i god tro i medfør af § 7 og standsning af transaktioner i medfør af § 7, stk. 4, påfører ikke virksomheden eller personen, dens ansatte eller ledelse nogen form for ansvar. Videregivelse af oplysninger i forbindelse hermed anses ikke som et brud på en eventuel tavshedspligt.

§ 27. Virksomheder og personer omfattet af denne lov, ledelse og ansatte i disse virksomheder og hos disse personer samt revisorer eller andre, der udfører eller har udført særlige hverv for virksomheden eller personen, har pligt til at hemmeligholde, at der er givet underretning efter § 7, eller at dette overvejes, eller at der er eller vil blive iværksat en undersøgelse af, om der er tale om hvidvask eller terrorfinansiering, jf. dog stk. 2-6.

Stk. 2. Oplysninger om, at der er givet underretning efter § 7, eller at dette overvejes, eller at der er eller vil blive iværksat en undersøgelse af, om der er tale om hvidvask eller finansiering af terrorisme, kan videregives til de myndigheder og organisationer, der påser denne lovs overholdelse.

Stk. 3. Forbuddet i stk. 1 forhindrer ikke advokater, revisorer, eksterne bogholdere og skatterådgivere i at fraråde deres klient at udøve ulovlig virksomhed.

Stk. 4. Oplysninger om, at der er givet underretning efter § 7, eller at dette overvejes, eller at der er eller vil blive iværksat en undersøgelse af, om der er tale om hvidvask eller finansiering af terrorisme, kan videregives til virksomheder, der tilhører samme gruppe som defineret i artikel 2, nr. 12, i direktiv 2002/87/EF.

Stk. 5. Oplysninger om, at der er givet underretning efter § 7, eller at dette overvejes, eller at der er eller vil blive iværksat en undersøgelse af, om der er tale om hvidvask eller finansiering af terrorisme, kan videregives mellem personer som nævnt i § 1, stk. 1, nr. 13-15, hvis både den person, der videregiver oplysningerne, og den person, oplysningerne videregives til, udøver deres virksomhed inden for samme juridiske enhed eller netværk.

Stk. 6. Oplysninger om, at der er givet underretning efter § 7, eller at dette overvejes, eller at der er eller vil blive iværksat en undersøgelse af, om der er tale om hvidvask eller finansiering af terrorisme, kan videregives mellem personer eller virksomheder omfattet af § 1, stk. 1, nr. 1-14, forudsat

- 1) at oplysningerne vedrører en virksomhed eller person, der er kunde hos både den virksomhed eller person, som videregiver oplysningerne, og den virksomhed eller person, der modtager oplysningerne, og at oplysningerne vedrører en transaktion, som involverer begge parter,
- 2) at den virksomhed eller person, der videregiver oplysningerne, og den virksomhed eller person, der modtager oplysningerne, har samme profession,
- 3) at den virksomhed eller person, der videregiver oplysningerne, og den virksomhed eller person, der modtager oplysningerne, er underlagt ensartede krav, for så vidt angår tavshedspligt og beskyttelse af personoplysninger, og
- 4) at de udvekslede oplysninger kun anvendes til at forebygge hvidvask og finansiering af terrorisme.

Stk. 7. Oplysninger som nævnt i stk. 4-6 kan kun videregives til virksomheder og personer, der har hjem sted eller er hjem mehörende i et land uden for Den Europæiske Union, som Fællesskabet ikke har indgået aftale med på det finansielle område, hvis virksomheden eller personen er underlagt krav om bekæmpelse af hvidvask og finansiering af terrorisme, der svarer til de krav, der følger af 3. hvidvaskdirektiv, og der føres kontrol med overholdelsen af disse krav.

§ 28. Finanstilsynet skal informere de øvrige medlemsstater og Kommissionen om sager, hvor de beslutter, at et land uden for Den Europæiske Union, som Fællesskabet ikke har indgået aftale med på det finansielle område, har krav om bekæmpelse af hvidvask og finansiering af terrorisme, der svarer til de krav, der følger af 3. hvidvaskdirektiv, og at der føres kontrol med overholdelsen af disse krav.

§ 29. Såfremt Kommissionen træffer beslutning herom, kan Finanstilsynet bestemme, at virksomheder og personer omfattet af loven ikke må videregive oplysninger til lande uden for Den Europæiske Union, som Fællesskabet ikke har indgået aftale med på det finansielle område, i medfør af § 27.

Kapitel 7 Falske penge

§ 30. Virksomheder og personer, der som led i deres virksomhed deltager i håndtering og udlevering af pengesedler og mønter til offentligheden, herunder personer og virksomheder, hvis aktivitet består i at veksle

pengesedler og mønter i forskellig valuta, har pligt til at tage alle sedler og mønter, som de ved eller har tilstrækkelig grund til at tro er falske, ud af omløb. Falske sedler og mønter skal straks overgives til politiet.

Kapitel 8 Registrering og tilsyn m.v.

§ 31. Personer og virksomheder omfattet af § 1, stk. 1, nr. 11 og 18, skal registreres hos Erhvervs- og Selskabsstyrelsen for at kunne udøve denne virksomhed.

Stk. 2. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen skal nægte at registrere de i stk. 1 nævnte personer og virksomheder, hvis de nævnte personer eller medlemmer af ledelsen eller reelle ejere af virksomheden er dømt for et strafbart forhold og det udviste forhold begrundet en nærliggende fare for misbrug af stillingen eller hvervet, jf. § 78, stk. 2, i straffeloven.

Stk. 3. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen skal afregistrere en af de i stk. 1 nævnte personer og virksomheder, hvis en registreret person eller et medlem af ledelsen eller reelle ejere af en registreret virksomhed ikke opfylder kravet i stk. 2.

§ 32. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen påser, at virksomheder og personer omfattet af § 1, stk. 1, nr. 11 og 15-18, overholder denne lov og de regler, der er udstedt i medfør heraf.

Stk. 2. Tilsynet efter stk. 1 med virksomheder og personer omfattet af § 1, stk. 1, nr. 15-18, sker på grundlag af en vurdering af risikoen for hvidvask og finansiering af terrorisme.

Stk. 3. De i stk. 1 nævnte virksomheder og personer skal give Erhvervs- og Selskabsstyrelsen de oplysninger, der er nødvendige til brug for tilsynet med overholdelsen af denne lov eller regler udstedt i medfør heraf.

Stk. 4. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen kan til enhver tid mod behørig legitimation uden retskendelse få adgang til virksomheder og personer omfattet af § 1, stk. 1, nr. 11, med henblik på indhentelse af oplysninger, herunder ved inspektioner.

Stk. 5. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen kan benytte fremmed bistand ved tilsyn efter stk. 1.

§ 33. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen kan for de i § 31 nævnte virksomheder og personer fastsætte nærmere regler om anmeldelse, registrering og offentliggørelse, herunder om, hvilke oplysninger der skal registreres, og hvilke forhold anmeldere eller andre selv kan indsende og registrere elektronisk i styrelsens edb-system ved at benytte digital eller tilsvarende elektronisk signatur, samt om brugen af dette system.

§ 34. Finanstilsynet påser, at virksomheder og personer omfattet af denne lovs § 1, stk. 1, nr. 1-10 og 12, overholder denne lov og de regler, der er udstedt i medfør heraf.

Stk. 2. Personer og virksomheder omfattet af § 1, stk. 1, nr. 12, skal registreres hos Finanstilsynet.

Stk. 3. De i stk. 1 nævnte virksomheder og personer skal give Finanstilsynet de oplysninger, der er nødvendige til brug for tilsynet med overholdelsen af denne lov eller regler udstedt i medfør heraf.

Stk. 4. Finanstilsynet kan til enhver tid mod behørig legitimation uden retskendelse få adgang til virksomheder og personer omfattet af stk. 1 med henblik på at indhente oplysninger, herunder ved inspektioner.

Stk. 5. Finanstilsynet kan give påbud om, at der skal foretages legitimation og indsamling af oplysninger i henhold til § 12, stk. 8.

Tilbage melding

§ 35. Statsadvokaten for særlig økonomisk kriminalitet kan, såfremt efterforskningsmæssige hensyn ikke taler imod, give den underrettende meddelelse om status i sagen, herunder om der er rejst sigtelse, ligesom der kan gives underretning om sletning i hvidvaskregisteret hos Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet og om endelig afgørelse, ved domfældelse eventuelt i form af en dom eller domsekstrakt.

Stk. 2. De i stk. 1 nævnte meddelelser må ikke uberettiget videregives til andre.

Kapitel 10 Klagebestemmelser

§ 36. Afgørelser truffet af Finanstilsynet eller Erhvervs- og Selskabsstyrelsen i henhold til loven eller regler udstedt i medfør af loven kan af den, som afgørelsen retter sig mod, indbringes for Erhvervsankenævnet senest 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende.

Kapitel 11 Straf

§ 37. Forsætlig eller groft uagtsom overtrædelse af § 2, § 6, stk. 2, 2. pkt., § 7, stk. 1, 2. pkt., stk. 3 og stk. 4, 1. pkt., § 11, § 12, stk. 1-6, § 13, stk. 1, 1. og 3. pkt., stk. 2 og stk. 3, 2. pkt., § 14, § 15, § 16, stk. 1, § 19, stk. 1, stk. 2, 1. pkt., og stk. 3-5, § 23, stk. 1, 1. pkt., stk. 2 og stk. 3, 1. pkt., § 24, § 25, stk. 1-3, § 27, stk. 1, § 30, 2.

pkt., § 31, stk. 1, § 32, stk. 3, og § 34, stk. 2 og 3, straffes med bøde. Forsætlig eller groft uagtsom overtrædelse af § 35, stk. 2, straffes med bøde, medmindre højere straf er forskyldt efter straffelovens regler.

Stk. 2. Ved særlig grove eller omfattende forsætlige overtrædelser af § 2, § 7, stk. 1, 2. pkt., stk. 3 og stk. 4, 1. pkt., § 12, stk. 1-6, § 14, § 15, § 16, stk. 1, og § 23, stk. 1, 1. pkt., stk. 2 og stk. 3, 1. pkt., kan straffen stige til fængsel indtil 6 måneder.

Stk. 3. I regler udstedt af Finanstilsynet eller Erhvervs- og Selskabsstyrelsen i medfør af § 10 og § 33 kan der fastsættes straf af bøde for forsætlig eller grov uagtsom overtrædelse af bestemmelserne i forskrifterne.

Stk. 4. Undlader en person eller virksomhed at opfylde de pligter, som efter loven påhviler dem i medfør af § 32, stk. 3, og § 34, stk. 3, kan henholdsvis Erhvervs- og Selskabsstyrelsen og Finanstilsynet som tvangsmiddel pålægge personen, virksomheden eller de for virksomheden ansvarlige personer daglige eller ugentlige bøder.

Stk. 5. Med bøde straffes en person eller virksomhed, der ikke efterkommer et påbud, der er givet i medfør af § 34, stk. 5.

Stk. 6. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

Kapitel 12

Ikrafttræden og overgangsbestemmelser m.v.

§ 38. Loven træder i kraft den 1. marts 2006, jf. dog stk. 3.

Stk. 2. Samtidig ophæves lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvaskning af penge og finansiering af terrorisme, jf. lovbekendtgørelse nr. 132 af 1. marts 2005.

Stk. 3. § 6, stk. 2, § 12, stk. 5, og § 19 træder i kraft den 1. januar 2007.

§ 39. Bestemmelserne i § 31, stk. 2 og 3, gælder ikke for virksomheder og personer, der udøver virksomhed omfattet af § 1, stk. 1, nr. 11 og 18, på tidspunktet for lovens ikrafttræden.

§ 40. I lov om visse betalingsmidler, jf. lovbekendtgørelse nr. 1501 af 20. december 2004, som ændret senest ved lov nr. 603 af 24. juni 2005, foretages følgende ændring:

1. I § 10 indsættes som *stk. 2*:

»*Stk. 2.* Forpligtelsen til at modtage kontant betaling efter stk. 1 gælder ikke for forhandlere af genstande og auktionsholdere, når der er tale om kontantbetalinger på 100.000 kr. eller derover og betalingen sker på én gang eller som flere betalinger, der ser ud til at være indbyrdes forbundet.«

§ 41. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning sættes i kraft for disse landsdele med de afvigelser, som de særlige færøske og grønlandske forhold tilsiger.

Bilag 1

1. Modtagelse af indlån og andre tilbagebetalingspligtige midler.
2. Udlånsvirksomhed, herunder bl.a.
 - forbrugerkreditter,
 - realkreditlån,
 - factoring og diskontering,
 - handelskreditter (inkl. forfaitering).
3. Finansiell leasing.
4. Betalingsformidling.
5. Udstedelse og administration af betalingsmidler (kreditkort, rejsechecks, bankveksler).
6. Sikkerhedsstillelse og garantier.
7. Transaktioner for egen eller kunders regning vedrørende
 - a) pengemarkedsinstrumenter (checks, veksler, indskudsbeviser m.v.),
 - b) valutamarkedet,
 - c) finansielle futures og optioner,
 - d) valuta- og renteinstrumenter samt
 - e) værdipapirer.
8. Medvirken ved emission af værdipapirer og tjenesteydelser i forbindelse hermed.
9. Rådgivning til virksomheder vedrørende kapitalstruktur, industristrategi og dermed beslægtede spørgsmål og rådgivning samt tjenesteydelser vedrørende sammenslutning og opkøb af virksomheder.
10. Pengeformidling (money broking).
11. Porteføljeadministration og -rådgivning.
12. Opbevaring og forvaltning af værdipapirer.
13. Boksudlejning.

Cirkulæreskrivelse om indsendelse af oplysninger vedrørende efterforskning af sager om hvidvask

Ved Justitsministeriets cirkulæreskrivelse af 30. juni 1993 bl.a. om oprettelse af Hvidvasksekretariatet hos Statsadvokaten for særlig økonomisk kriminalitet, pålagde Justitsministeriet politikredsene at indsende oplysninger vedrørende efterforskning i forbindelse med hvidvaskunderretninger samt oplysninger om hvidvask af udbytte i andre sager, politikredsene behandler, til Hvidvasksekretariatet. Det fremgår af cirkulæreskrivelsen, at dette også omfatter gerningsmandens egne dispositioner for at hvidvaske udbyttet, selvom dette ikke er selvstændigt kriminaliseret i dansk ret.

Statsadvokaten for særlig økonomisk kriminalitet har oplyst, at Hvidvasksekretariatet kun i meget berænset omfang modtager oplysninger om dispositioner over udbytte i danske straffesager samt de tilhørende domme (herunder eventuelle domme om hæleri). Statsadvokaten har endvidere oplyst, at man særligt inden for rammerne af Hvidvaskstyregruppen, hvor Politimesterforeningen, Politidirektøren og Rigspolitichefen er repræsenteret, flere gange forgæves har forsøgt at forbedre denne situation.

Denne mangel på oplysninger har betydning for Hvidvasksekretariatets mulighed for at analysere udviklingen i anvendte hvidvaskmetoder i Danmark.

Det bemærkes endvidere, at Danmark i dag i forskellige internationale sammenhænge skal bruge statistiske oplysninger om resultatet af efterforskning af hvidvaskunderretninger samt mere generelt om efterforskning, sigtelse, tiltale, domfældelse, beslaglæggelse og konfiskation i relation til hvidvask (herunder gerningsmandens hvidvask af eget udbytte).

På denne baggrund skal Justitsministeriet på ny henlede opmærksomheden på, at alle oplysninger om hvidvask skal indsendes til Hvidvasksekretariatet, således at Hvidvasksekretariatet har de til analyser og statistikker nødvendige oplysninger.

En oversigt over eksempler på de oplysninger, der skal indsendes, vedlægges som bilag. Spørgsmål i denne sammenhæng kan rettes til Hvidvasksekretariatet.

BILAG

EKSEMPLER PÅ OPLYSNINGER, DER SKAL INDSENDES TIL
HVIDVASKSEKRETARIATET

Løbende tilbagemeldinger vedrørende hvidvaskunderretninger

1. Sigtelser/tiltaler.
2. Slutning af sager.
3. Beslaglæggelser.
4. Domme.

Oplysninger fra andre sager (ved udbytte på/til en værdi af over 100.000 kr.)

1. Beslaglæggelse af udbytte, der ikke er indestående på gerningsmandens almindelige konto, men er blevet flyttet videre fra denne eller er blevet direkte indsat på en anden konto.
2. Oplysninger om udbytte som nævnt under 1., selv om det ikke længere er til stede.
3. Oplysninger om, hvilke personer eller selskaber der har været involveret i flytning/opbevaring af udbytte (f.eks. flytning fra en bankkonto til en anden eller transport af kontanter til udenlandsk bank).
4. Domme i sager, hvor der tidligere er sendt oplysninger, eller viser sig at være oplysninger som nævnt under 1.-3.
5. Domme om overtrædelse af straffelovens § 290 om hæleri, hvis dommene vedrører hæleri med hensyn til penge.”

MEDLEMMER AF THE EGMONT GROUP

Albania	Germany	Portugal
Andorra	Gibraltar	Qatar
Anguilla	Greece	Romania
Antigua and Barbuda	Grenada	Russia
Argentina	Guatemala	San Marino
Aruba	Guernsey	Serbia
Australia	Honduras	Singapore
Austria	Hong Kong	Slovakia
Bahamas	Hungary	Slovenia
Bahrain	Iceland	South Africa
Barbados	Indonesia	Spain
Belgium	Ireland	St. Kitts & Nevis
Belize	Isle of Man	St. Vincent & the Grenadines
Bermuda	Israel	Sweden
Bolivia	Italy	Switzerland
Bosnia-Herzegovina	Japan	Taiwan
Brazil	Jersey	Thailand
British Virgin Islands	Korea (Republic of)	Turkey
Bulgaria	Latvia	Ukraine
Canada	Lebanon	United Arab Emirates
Cayman Islands	Liechtenstein	United Kingdom
Chile	Lithuania	United States
Colombia	Luxembourg	Vanuatu
Cook Islands	Macedonia	Venezuela
Costa Rica	Malaysia	
Croatia	Malta	
Cyprus	Marshall Islands	
Czech Republic	Mauritius	
Denmark	Mexico	
Dominica	Monaco	
Dominican Republic	Montenegro	
Egypt	Netherlands	
El Salvador	Netherlands Antilles	
Estonia	New Zealand	
Finland	Norway	
France	Panama	
Georgia	Peru	
	Phillipines	
	Paraguay	
	Poland	

RELEVANTE WEBSITES

På mange internetsider kan der indhentes oplysninger om hvidvask, terror, regler, betænkninger, lovforslag med bemærkninger, typologier, indikatorer m.v.

I det følgende er nævnt nogle centrale links, bl.a. links der indeholder sider med terrorlister (FN, EU og USA).

<u>Baltic Sea Task Force:</u>	www.balticseataaskforce.fi
<u>Egmont Group:</u>	www.egmontgroup.org
<u>Europol:</u>	www.europol.eu.int
<u>EU (EUR-lex website):</u>	www.europa.eu.int/eur-lex
<u>Europarådet:</u>	www.coe.int
<u>FATF:</u>	www.fatf-gafi.org
<u>Finanstilsynet:</u>	www.ftnet.dk
<u>FN:</u>	www.un.org www.imolin.org
<u>IMF:</u>	www.imf.org
<u>Interpol:</u>	www.interpol.int
<u>Justitsministeriet:</u>	www.jm.dk
<u>OECD:</u>	www.oecd.org
<u>Retsinformation:</u>	www.retsinfo.dk
<u>Udenrigsministeriet:</u>	www.um.dk
<u>USA:</u>	www.ustreas.gov
<u>Verdensbanken:</u>	www.worldbank.org